

פרוטוקול הוועדה לבעלי חיים וטבע עירוני עיריית תל אביב

מיום שלישי, ב' שבט התשפ"ו, 20/1/2026 (1/26)

על סדר היום:

- הפתיחה הצפויה של הכלבייה לאחר השיפוץ
- טיפול המערכת הוטרינרית בכלבים
- התכנית לטיפול בתנים

נכחו חברי הוועדה

פרופ' נח יהונתן עפרון
רחל הורם
ד"ר נוריאל שוב
יובל שב
מירה רדזינר מזרחי
יעל ארקין

יו"ר הוועדה, חבר מועצה
חברת ועדה, חברת הנהגה ירוק במרכז (נציגת ציבור)
וטרינר עירוני
קהילות בע"ח ומגוון ביולוגי הרשות לאיכה"ס
מזכירת ועדה
מנכ"לית תנו לחיות לחיות

נעדרו

איתמר אבנרי
שירי שלו, עו"ד

חבר וועדה

מנהלת ההקליניקה לזכויות בעלי חיים באוניברסיטת רייכמן

מוזמנים נכחו:

מפקח	אבישי רוזן
תושבת פעילת בע"ח	אורלי יוסביץ
מתנדבי הכלבייה	איתן הופמן
פעילה גרינגר	אלה סייג
אוניברסיטת רייכמן	אמיר פוליאקוב
מנכ"ל עמותת ידידי הסיסים	אמנון האן
משלמה	אפי שטאובר
סיעת מרץ	בן חושן
המחלקה הוטרינרית	ד"ר ליאור
וטרינר מחוזי משרד החקלאות	ד"ר ריקרדו וולקומירסקי
SOS לחיות	דפנה דעואל
תושבת	טלי מלכא
תושב	יובל אורן
מתנדבי הכלבייה	לאה אביר
תושבת	נועה גאון
תושב	ניר גרינברג
מנהלת העמותה צער בעלי חיים	סיגל נשר
סטודנטית אוניברסיטת רייכמן	סיון אופיר רחימי
יועצת משפטית צער בעלי חיים	עו"ד ענבל קידר
עוזרת ליועמ"ש	עו"ד שני וינדר
תושבת	שני בלומברג
תושב	תומר ציציק

עיר ללא הפסקה

פרוטוקול

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר:

נתחיל וזה באמת, ממלא את ליבי, זה טוב ממש, טוב לראות אתכם ותודה רבה שבאתם. אני יודע שכל אחד ואחת מכם עסוקים בעשייה חשובה ורבה, והעובדה שאתם מוצאים את הזמן גם לעשייה של עסק טוב בוועדה הזאת, אינה דבר של מה בכך. ואני יודע שאתם כאן ברצון לשמש ככל האפשר קול עבור בעלי החיים שאנחנו חיים לצידם וחולקים איתם את העיר, שאין להם קול משלהם, לפחות לא קול שנשמע בבניין הזה, באופן בלתי אמצעי. אין דבר, נעלה מזה בעיניי ואין עיסוק קדוש מזה בעיניי. על סדר היום שלנו, היום יש שלושה נושאים.

הראשון הוא עדכון על מצבה של הכלבייה ובעיקר על מדיניות המתת החסד לכלבים במידת הצורך, מדוע ממתים כשממתים, מתי זה קורה, באיזו תדירות זה קורה, מה הקשר בין המתת החסד או המתות החסד הללו לבין המדיניות המוצהרת, המדיניות של הכלבייה, להיות כלבייה מסוג no kill. הנושא עלה באופן כואב ומכאיב בעקבות פרסומים קשים מאוד שרצו ברשת בזמן האחרון ובעקבות מאות פניות שהגיעו בעקבות הפרסומים האלה שרצו ברשתות, טלפונים ומכתבים שנוריאלי, ראש העירייה וגם אני קיבלנו בעניין זה. בהקשר הזה אני מבקש לומר גם מילה על אופן וטיב השיח הציבורי שהתנהל סביב הנושא ועל האופן שבו, אני מקווה שהדיון שלנו יתנהל כאן הערב, דווקא משום שאנחנו עוסקים בנושא בעניין בו יש באמת, כפי שאמרתי, מעין קדושה, מתן קול ליצורים חיים שאין להם קול משלהם שנשמע פה. ומשום שמדובר ממש בשאלה של חיים ומוות, קל מאוד לאנשים להטיל ספק לא רק בשיקול הדעת ובמעשים של אחרים, אלא גם ביושרה ובטוהר המידות של אחרים. אני ראיית את זה כמו עיניי, אנשים שמבוקר עד ערב מונעים אך ורק על ידי רצון להיטיב ולשרת, שיוצאים מושמצים באופן גס ואלים. ואני מבין למה זה קורה, למה הנושא הזה הוא כל כך חשוב לכולנו ולכן חשוב לי להגיד, כל מי שנמצא בחדר הזה, אני נותן את הערבות האישית שלי, כל מי שנמצא בחדר הזה, נמצא כאן משום שאכפת לו או לה מבעלי החיים שאיתם אנחנו חיים. אילו לא היה אכפת לנו, לא היינו כאן. על כן, עלינו לנהוג זה בזה באותה הגינות ובאותו כבוד, שהיינו רוצים שכל יצור חי יזכה להם בעיר הזאת ובכל מקום אחר.

הנושא השני שנעסוק בו היום הוא סקירה של כל מה שהעירייה עושה כדי להתמודד עם התנים החיים בינינו ועם ההעזה והנוכחות הגוברת שלהם במרחב העירוני ובחיים של כל אחד מאיתנו.

הנושא השלישי הוא דיווח על מצבה של המחלקה הווטרנרית העירונית. אני אסיים ואגיד שלאחרונה קיימתי שיחות עם חברים בוועדה, חלק מהאנשים נמצאים פה, חלק לא, ועם אחרים שמעורבים עמוקות בקידום רווחת בעלי חיים בעיר, שהעלו נושאים דחופים נוספים שלדעתם, הוועדה צריכה לעסוק בהם, ועד עתה לא עסקה בהם. וכל מי שדיברתי אתו היה צודק לגבי כל דבר שהוא העלה. יהיו ישיבות נוספות של הוועדה, היו איתי בקשר ואדאג ונדאג לכך שהנושאים החשובים שלכם ייכללו בסדר היום באחת מהפגישות הבאות. ועכשיו כמו תמיד, יש לי העונג להעביר את רשות הדיבור לוטרנר העירוני דוקטור נוריאלי שוב, שיציג בפנינו את שלושת המינים שאני הזכרתי, הכלבים, התנים והווטרנרים.

ד"ר נוריאלי שוב:

שלוש לכולם. מי שלא מכיר אותי, שמי נוריאלי שוב, אני מנהל המחלקה הווטרנרית בעיריית תל אביב. אני רוצה בהזדמנות הזאת להודות לכמה אנשים שיושבים פה, אני מכיר לא את כולם, אבל הרבה מכם. בימים אלה אנחנו מסיימים את השיפוץ של הכלבייה העירונית, שבמשך השנתיים האחרונות נאבקנו כדי לקבל תקציבים, ואכן קיבלנו מראש העיר לשפץ את הכלבייה. והיום כבר התחלנו להחזיר חלק מהכלבים שהיו בצער בעלי חיים. אז אני מודה לסיגל שאירחה לנו את הכלבים בצער בעלי חיים. ואני מודה ליעל ארקין מתנו לחיות לחיות שסייעה לנו בלקבל את הדרגשים כדי שנוכל להכניס את הכלבים כי הדרגשים שלנו תקועים באונייה וזה ייקח קצת זמן. יעל ארקין, כמו שידועים מנהלת את עמותת תנו לחיות לחיות, וסיגל מנהלת את צער בעלי חיים. ונמצא פה גם דוקטור ריקרדו שהוא מנהל הלשכה הווטרנרית בחדרה שמסייע לנו גם בכל נושא בעלי החיים. ואני מודה לכל המתנדבים והפעילים שמביאים אלינו חתולים לעיקורים ומסייעים לנו, סייעו לנו בהוצאת כלבים לטיולים וכדומה. אני באמת מעריך אתכם. ולמה שפרופסור נח דיבר עליו לגבי הכלבים שפורסם ברשתות, אז כמה דברים. אחד, התגובה שאני נתתי לכל מי שהשמיץ את עיריית תל אביב ואותי ואת ראש העיר כרוצחי כלבים, כתבתי בתגובה, והטיב פרופסור נח להוציא תגובה מאוד מסוגנת, כל הדוחות אצלנו ויש שקיפות. אם תסתכלו באתר האינטרנט שלנו, של עיריית תל אביב, אנחנו כל שנה מפרסמים את הדוח השנתי. כמה בעלי חיים הומתו או מתו מכל סיבה שהיא, כמה עוקרו ועוד מעט אני אראה לכם את המספרים גם. שקיפות מלאה, אני לא מסתיר כלום, וגם כתבתי בתגובה, כל מי שמכבד את עצמו, רשאי לבוא למשרדי, דלתי תמיד פתוחה, אפשר לקבוע איתי פגישות, לבוא ולראות את הדוחות של איזה כלבים, כמה כלבים מתו או הומתו ב-2025 על ידי המחלקה הווטרנרית. אז מתוך 13 כלבים, 10 מתו,

עיר ללא הפסקה

חלק הומתו, מסיבות של מחלות. הם הומתו גם בבית החולים הווטרנרי, לאו דווקא אצלנו. אבל זה כלבים שלנו ו-3 כלבים הומתו מסיבות של אגרסיה שנשכו, תקפו, תקפו ילד שעד היום נכה ותבע את עיריית תל אביב. כלב כזה, אני לא יכול להיות אחראי שהוא יסתובב חופשי או זה. זאת אומרת, אלה 13 הכלבים, ולא הסתרנו את זה, הדוחות קיימים אצלי. ולכן פרופסור נח הקדים ואמר, 10%. במותאם עשינו פחות מעשרה אחוז. כי את החולים, אנחנו לא מחשיבים, הם מתו מסיבות קליניות, לא כי משהו רצה להמית אותם, הם פשוט היו במצבים קשים ובית החולים התייעץ איתנו ואמרנו אפשר להרדים. כמובן אנחנו נותנים שירות 24/7 לבעלי החיים בעיר, שבשעות שאנחנו לא פעילים אז יש לנו את בית החולים הווטרנרי 24/7, יש לנו את נולה חוק זכויות שאנחנו נעזרים בהם. במספר מקרים יש לנו את צער בעלי חיים שאנחנו נעזרים בהם, שיש לנו התקשרויות איתם, ועוד מרפאה בעיר. לאחרונה גם יצאנו למכרז לעיקורי חתולים וארבע מרפאות מעקרות בכל יום נתון בעיר חתולי קהילה. זאת אומרת זה משהו שלא היה, פתחנו את זה וזה עובד יפה ורואים את המספרים שעלו. רואים את זה בפירוש ונעשית עבודה טובה. ביקרנו במרפאות, אנחנו יודעים שהם עומדים בתקנים בסטנדרטים הגבוהים ביותר ואנחנו סומכים עליהם וגם עליכם כפעילים שמביאים ודואגים ושדרגנו את חדר הניתוח שלנו למרפאה וטרינרית. הכנסנו רנטגן, אולטרה סאונד, בדיקות דם, מיקרוסקופ, עושים ממש אבחנות ויש לנו יכולת לטפל בהרבה הרבה מצבים ממה שהיה לנו לפני כן. ואם אנחנו בודקים ורואים שיש כשל כלייתי, אז אנחנו יודעים אם זה בר טיפול או לא בר טיפול. אמצעי שנותן לנו יכולת אבחנה הרבה יותר מדויקת. וגם אם חתול היה בסוף שבוע בבית החולים וחוזר אלינו, הוא חוזר כבר עם אבחנה וטיפול ראשוני, ואנחנו מאשפזים אותו אצלנו. יש לנו חדר אשפוז לחתולים ובכל זמן נתון בין 10 ל-15 חתולים מאושפזים. יש כאלה לחודש, יש כאלה לשבוע, לשבועיים, כמה שצריך, מקבלים את הטיפול וחוזרים לקהילה. והשיתוף פעולה הוא ממש מקסים, ממש נותן לנו אוויר, כי איך אמרתי? כל מי שמגיע עם חתול קהילה בארגז או ברסטריינר, הוא לא מגורש, אני אומר, לתגבר את חדר הניתוח. לא שולחים אף אחד בחזרה. כל מי שהגיע, גם אם הוא לא קבע תור, הוא נכנס. כי המטרה שלנו לעקר כמה שיותר כדי להגיע למספרים הרבה יותר גבוהים. כרגע פחות או יותר אנחנו עומדים על 70%, המטרה להגיע ל-90%, זה קצת קשה. ואנחנו נשתדל לעשות את זה. אמרנו שנדבר על התנים, אבל רציתי להוסיף קצת על הפעילות שאנחנו עושים במהלך השנה. אנחנו עושים הרבה פעולות. אבל עוד כמה מילים על הכלבייה העירונית. הכלבייה הייתה משנות המנדט מאוד מאוד ישנה, וכשהזמנתי את ראש העיר והראיתי לו, אמרתי לו, תשמע, בתנאים האלה קשה מאוד להחזיק כלבים. הוא השתכנע ונתן את ברכת הדרך ו'הכניס את היד לכיס' ו 8 מיליון שקלים הושקעו בהקמת המבנה הזה שהוא באמת תענוג. היום התחלנו להכניס לשם את הכלבים ותענוג לראות אותם בתוך התאים, ועם המכשור המתקדם, עם המיזוג, עם תנורי החימום, עם הווילונות שסוגרים בחורף. דברים שלא היו והכל מנירוסטה, הכול רחץ, פתאום נותן לנו הרבה יותר אוויר לנשימה בטיפול בכלבים. אם יש שאלות אני אשמח לענות בעניין שדיברנו.

דפנה דעואל, SOS לחיות: כמה תאים יש בכלבייה?

ד"ר נוריאל שוב: היו לנו 60 תאים, ירדנו ל-50 מהסיבה הפשוטה, שהיינו חייבים לעמוד בתקנים של צער בעלי חיים. הרחבנו כלובים על חשבון מספר הכלובים שהיו. ירדנו ל-50 פלוס עוד מקום, כלב שהוא נניח באשפוז, אז הוא יהיה בנפרד בבידוד. אז בנינו חדר נפרד עד שעוד כמה תאים שם וגם לגורים. אז אנחנו עומדים על 56 תאים. שזה מעט.

דפנה דעואל: ויש גם חצרות?

ד"ר נוריאל שוב, הוטרינר העירוני: יש חצרות מקדימה, מאחורה לא יכולנו לעשות יותר חצרות כי השטח הוא לא שייך לעיריית תל אביב. ויותר מזה, הכביש אמור להתרחב ולגנוב לנו חלק מהכלבייה, אז הקיר יעבור ממש בגבול, לא יכולנו לעשות חצר לצד הנוטה לכביש.

טלי מלכא: אתם עושים חנוכת בית? להזמין קצת פעילים שיראו.

ד"ר נוריאל שוב: כן, אנחנו נעשה, אני מתכנן בסביבות אפריל. עדיין המשרדים לא משופצים עד הסוף, בסביבות אפריל אני מקווה שהכול כבר יהיה מוכן ונעשה טקס מסודר, אשמח להזמין את כולכם. כן.

לאה אביר ממתנדבות הכלבייה: לאה אביר, הייתי מתנדבת בכלבייה. רציתי לשאול מי מטפל בכלבים? מי מוציא אותם? מי מאכיל אותם?

ד"ר נוריאל שוב: גייסתי לטובת המחלקה הווטרנרית, תקציב לסושיאל מדיה בשליש משרה, וכבר התחלנו לפרסם שאנחנו נשמח לקלוט מתנדבים. כבר פניתי לאיתן, שעשה עבודה מצוינת, וגם את, במשך הרבה שנים, לחזור ולבוא להתנדב להוציא כלבים לטיול. יותר מזה, אני מצפה ממתנדבים לא רק להוציא לטיול ולחזור, אלא גם להוציא לאימוץ. לחפש מאמצים. אחד התנאים שאני אציב, שאני רוצה להציב בראיון קליטה של מתנדבים, זה לפרסם

אחת לחודש במדיה של מחפשים בתים, לבתי אומנה. אנחנו נקשרנו לעמותה שמסייעת בתקציב לסטודנטים, שעיריית תל אביב תיתן 50% מלגה, ואותה עמותה תיתן עוד 50%.

לאה אביר: אומנות, לאומנות.

ד"ר נוריאל שוב: לאומנה של כלב למשך שנה. לשכר לימוד של סטודנטים.

לאה אביר: אבל מי מטפל בכלבים?

ד"ר נוריאל שוב: אז אני אומר.

דוברת: עמותת כלבבי.

לאה אביר: היום כאילו מי? כן, כן, מי היום?

אלה סייג, פעילה: זה לא עמותה, זאת אגודת הסטודנטים.

לאה אביר: as we speak מה שנקרא.

ד"ר נוריאל שוב: כן. כיום יש לנו פקחים שלנו, שיטפלו. אני צריך להוציא בקשה בעזרת פרופסור נח, לתקן לתפקיד שלא היה קיים לכלבנות. צריך לעשות תקן חדש, צריך להגיש בקשה, זה עובר מחלקת תקינה, נכון? ואם פרופסור נח יעזור לי, זה ילך יותר מהר ואנחנו נקלוט כלבן או כלבנית.

לאה אביר: אז איך אפשר להחזיר כלבים בלי כלבן?

ד"ר ליאור חפץ ווטרינרית: אה, פקחים.

לאה אביר: הפקחים הם לא כלבנים.

ד"ר נוריאל שוב: לא שמעתי את השאלה. לא, לא, השאלה שלה במקום.

לאה אביר: איך אפשר להחזיר כלבים בלי שיש כלבנים?

ד"ר ליאור חפץ ווטרינרית: יש מישוהו, רשת הגנה.

לאה אביר: שמצילים את הכלבים, שמטפלים בהם, שמאכילים אותם.

ד"ר נוריאל שוב: השאלה במקום, השאלה במקום ואנחנו נדאג לזה, זה ייקח קצת זמן בינתיים.

לאה אביר: אבל זה היום, אז עכשיו מה?

ד"ר נוריאל שוב: מטפלים.

אלה סייג: כמה כלבים יש היום?

ד"ר נוריאל שוב: היום יש לנו בסביבות ה-65 כלבים ואנחנו מנסים להסתדר כמובן עם עוד עמותות שאנחנו משלמים להם עבור החזקת הכלבים שם כאירוח. ואם כולם יעזרו לנו ונצליח למסור לאימוץ, נתאזן, כי הרבה זמן לא עשינו ימי אימוץ, זה משהו שאנחנו צריכים לחזור אליו. ולעשות אותו יחד עם דיגיטוג, נעשה אחת לחודש יום אימוץ. כן, איתן.

איתן הופמן, מתנדבי הכלבייה: לגבי הדיגיטוג, זה מה שרצינו להגיד. יש יחידה בעירייה שבשבילם להזיז את כל העניין זה, גם את הפרסום, גם את הימי אימוץ, גם את השילוט, גם את רשימות המתנדבים, רשימות משמרות. ייקח את זה בן אדם שם על הכתפיים, כל העסק נראה אחרת כבר בהתחלה.

ד"ר נוריאל שוב: אז הנה, דוקטור ליאור חפץ, שהיא אחת הרופאות של המחלקה הווטרינרית, זה התפקיד שלה. היא גם הרופאה בכלבייה, היא הרופאה האחראית בכלבייה. והיא אחראית לדאוג לימי אימוץ, לדיגיטוג, לסושיאל. היא אלופה בזה.

ד"ר ליאור חפץ, ווטרינרית: אני אשמח לעלות לסושיאל.

לאה אביר: כאילו אם אין, אתם לא יצאתם לפני זה ואמרתם, שמעו אנחנו בעוד חודשיים מחזירים את הכלבים, אנחנו רוצים לגייס כלבן. מישוהו שידאג להם, שיהיה אחראי עליהם, שידע לדווח לרופאים, שידע, לא יודעת.

ד"ר ליאור חפץ ווטרינרית: אז אני, אני גם, אני יכולה. יש בכל זמן נתון שני פקחים שזה מה שהם עושים, אחד מוציא את הכלב ואחד מנקה, שוטף, מאכיל. הם אחראים, הם שם.

לאה אביר: אבל הוא לא מוציא אותו לטיול.

ד"ר ליאור חפץ ווטרינרית: הוא מוציא אותו לטיול, למה לא?

ד"ר נוריאל שוב: יש לנו גם בני שירות.

ד"ר ליאור חפץ ווטרינרית: יש לנו בני שירות ויש אותנו, הווטרינרים, אנחנו נמצאים שם.

איתן הופמן: אבל אין לכם בניין.

ד"ר ליאור חפץ ווטרינרית: מה?

איתן הופמן: איפה את נמצאת? אין שם בניין.

ד"ר ליאור חפץ ווטרינרית: נכון, באה, נמצאת.

ד"ר נוריאל שוב: אז היא תהיה בינתיים בממ"ד, אני לא צוחק, אני נותן לה את המחשב הנייד, תראו אנחנו עובדים בתנאים קשים. זה יותר מורכב ממה שזה כי תוך כדי לא יכולנו להחזיק את הכלבים בעמותות ובאירוח למשך זמן כי גם אני צריך לעמוד בתקציבים ואני צריך לחשב כל דבר, ואם אני מוציא מעבר לזה, אני צריך לתת תשובות. ולכן החלטנו להחזיר חלק מהכלבים בהדרגה, ותוך כדי לתקן כל מיני דברים ולהתקדם עם זה. זה לא הדבר האידיאלי, אני אומר לכם שזה לא קל, זה קשה, אבל אנחנו נעמוד בזה, עומדים בזה ונעמוד בזה בצורה הטובה ביותר. כבר היום שהכנסנו את הכלבים, ושמנו להם את האוכל והמים וראינו איך הם מתנהגים ושחררנו אותם קצת לרוץ, תענוג, באמת כלבים נחמדים. אבל עם כלבים יותר קשים, יהיה יותר קשה ואנחנו נתמודד.

איתן הופמן: זהו, זאת הבעיה, אנחנו מבינים אבל שמירין לא חוזרת.

ד"ר נוריאל שוב: היא חוזרת, שבוע הבא אם נתחיל להחזיר את הכלבים ומירין תחזור.

איתן הופמן: אהה היא כן תחזור לכלבייה?

ד"ר נוריאל שוב: היא תחזור.

דפנה דעואל: אז כמה מתנדבים יש היום?

לאה אביר: אז היא לא כלבנית?

ד"ר נוריאל שוב: גם היא לא כלבנית. זה שהיא תפקדה ככלבנית, אז בסדר, אבל גם היא, אין לנו תקן, שיהיה תקן, נשלח מישהו שיוכשר, נגייס מישהו שהוא מוכשר להיות כלבן.

לאה אביר: כמו שהייתה עד עכשיו, כל יום והכלבנית למעשה.

ד"ר נוריאל שוב: פקחית. אוקיי, אנחנו נמשיך.

דפנה דעואל: כמה מתנדבים יש היום, או שהיום אין?

ד"ר נוריאל שוב: היו לנו עד 20 מתנדבים. אני בשבוע הבא מתחיל לראיין מתנדבים, ואני מקווה שמהר מאוד נגיע גם כן, אנחנו רוצים בין 15-20 מתנדבים.

לאה אביר: אפשר לשאול עוד משהו? לגבי כלבים שהוצאו לא לצער בעלי חיים, אלא למקומות אחרים, נגיד אפילו בזמן הווטרנר הקודם, חלקם היו חברים שלנו, אנחנו נשמח לדעת מה קרה איתם, והאם הם עומדים לחזור, או האם הם מצאו את מותם באורח-.

ד"ר ליאור חפץ ווטרינרית: איזה כלב?

ד"ר נוריאל שוב: תגידי לנו.

לאה אביר: בלונדי, מרלי.

ד"ר ליאור חפץ ווטרינרית: בלונדי נשאר אצל.

לאה אביר: נשארה.

ד"ר ליאור חפץ ווטרינרית: נשאר, כן

לאה אביר: נשארה.

ד"ר ליאור חפץ ווטרינרית: בלונדי אצל.

ד"ר נוריאל שוב: טוב, אני מציע שאת זה נעשה אחר כך כי חבל, לא כולם.

לאה אביר: לא, כי יש את הדבר הזה שאתה אומר על המתות, אתה אומר, אוקיי, היו 13, מתוכם עשרה ככה וככה, בעצם אתה אומר רק על כלב אחד מתוך העשרה ואז אתה אומר רק על כלב אחד, מתוך השלושה שהוא תקף, אבל שלושתם תוקפנים.

ד"ר נוריאל שוב: אבל רגע, רגע.

לאה אביר: אבל יש לכלבים שמות ויש להם.

ד"ר נוריאל שוב: אבל אמרתי, נכון, אבל מה אמרתי בתחילת דבריי, כל מי שמכבד את עצמו יבוא.

לאה אביר: אבל זה לא נכון כי שואלים אותך ואתה לא עונה.

ד"ר נוריאל שוב: לא, אני לא יכול לענות שאנחנו בוועדה ויש לנו עוד הרבה נושאים.

לאה אביר: לא בוועדה.

ד"ר נוריאל שוב: רגע, אבל היא יכולה לבוא, כל מי שרוצה, לראות את הדוחות.

לאה אביר: אבל אני לא, בשביל זה, בגלל זה אני פה.

ד"ר נוריאל שוב: בסדר, אבל כל כלב וכלב.

לאה אביר: אנחנו לא מקבלים תשובות, המתנדבים לא מקבלים תשובות.

אבישי רוזן: אתם תקבלו בצורה מסודרת, זה לא המקום זה, אנחנו רוצים להתקדם הלאה.

ד"ר נוריאל שוב: אבל יש פה גם פעילים, ונושאים אחרים שמחכים.

אבישי רוזן: תקבלו בצורה מסודרת, יש פה, גם מישהי שתהיה אחראית על זה. זה סתם מבזבז את הזמן.

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: אני רק רוצה להבין קודם כל.

לאה אביר: אם אומרים שמהו שקוף והוא לא שקוף.

אבישי רוזן: אבל את לא יכולה פה לעכב את זה, זו לא שיחה אישית, יש פה מלא אנשים.

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: שניה, שניה.

לאה אביר: זה לא עניין של שיחה אישית, מה זה קשור לאישית?

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: אני רוצה להבין מה, מה את מבקשת בדיוק כדי שנוכל לשמוע, איך תוכלי לקבל את

מה ש-.

לאה אביר: אני מבקשת להבין, קודם כל איך מטפלים בכלבים ויפה מאוד שצבעו ועשו, או שיפוץ, אבל מה רווחת

בעלי החיים, כאילו לא חיים ומוות רגע, איך הכלבים האלה חיים וההבנה שהם חיים, שיש להם אישיות והם

זקוקים לסוגים שונים של תשומת לב, אם זה רפואית או אחרת. כבר יש 12 כלבים, איך זה קורה עכשיו? והדבר

השני זה אנחנו שואלים לגבי כלבים ספציפיים במשך הרבה חודשים כבר, אפילו שנים, הייתי אומרת, ואנחנו לא

מקבלים שום תשובה, פשוט התעלמות מוחלטת. אז אם המתנדבים שואלים.

ד"ר נוריאל שוב: את מי שאלתם עד היום?

לאה אביר: גם אותך, אני גם אישית שאלתי אותך.

ד"ר נוריאל שוב: מתי, מתי שאלת אותי?

לאה אביר: זה באמת לא עניין אישי.

ד"ר נוריאל שוב: לא, זה.

לאה אביר: אני שואלת פשוט מה הדרך שלי.

ד"ר נוריאל שוב: עכשיו את שואלת אותי אבל לא שאלת אותי לפני כן, תבואי עם רשימה.

לאה אביר: ענת שאלה, איתן שאל, אני שאלתי. אני לא רוצה, כאילו, אני לא פה להלבין. אני לא.

ד"ר נוריאל שוב: לא, לא, את לא תלביני אף אחד, תבואי עם רשימה.

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: זה ניכר, אני מעריך את זה. לגבי העניין.

לאה אביר: פשוט להיות כנים עם המתנדבים ולהגיד, הכלבים נמצאים במקום הזה והזה, אתם לא יכולים לבקר

אותם, לא כי אנחנו לא רוצים שתבקרו אותם כי זו וזו הסיבה או בואו נמצא דרך שתוכלו לבקר אותם כי אתם

מכירים אותם שנים.

ד"ר נוריאל שוב: אז רגע, סליחה, אני אגיד משהו. הכלבים, רוב הכלבים, 52 כלבים, העברנו אותם לצור משה

לכלבייה פרטית. כשהלכתי לעשות אתו את ההסכם, הוא אמר נעשה פה ימי אימוץ. אחרי שהעברנו את הכלבים,

הוא אמר תשמע אני לא רוצה לעשות פה ימי אימוץ כי אני מתקן מוגן ואני לא רוצה שיכנסו לפה אנשים. לא יכולתי

להפר את זה כי הוא עזר לי.

לאה אביר: אבל גם לא יותר, גם אנחנו לא יודענו.

ד"ר נוריאל שוב: אבל אתם ידעתם שהם שם, כולם ידעו. מעירים לכם שהם שם.

לאה אביר: מה שנאמר לנו זה שהם בצפון במושב ורצים חופשי. מי אומר דבר כזה?

ד"ר נוריאל שוב: לא, לא. הוא ידע, כולם ידעו.

איתן הופמן: רצים חופשי, הכוונה שיש להם יותר מרחב.

ד"ר ריקרדו וולקומירסקי: לאה, אני יכול להגיד לך.

לאה אביר: נכון.

ד"ר ריקרדו וולקומירסקי: שאני מבקר בכלבייה, בצור משה ומפקח על הכלבייה.

איתן הופמן: מצד שני רצינו לבוא לבקר אי אפשר היה.

ד"ר ריקרדו וולקומירסקי: והכלבים במצב בסדר גמור, וגם אני לא יודע, אני חושב שנוריאל התחיל את השיחה

הוא אמר שקיפות, אז אני בטוח שאם את מבקשת ממנו דוח, תקבלי את הדוח.

לאה אביר: ניסינו, אני לא שואלת סתם.

ד"ר ריקרדו וולקומירסקי: כן, יש פה מלא עדים, עם השאלה שלך.

ד"ר ליאור חפץ ווטרינרית: אליי לא הגיעה שום פנייה, לא יודעת.

לאה אביר: זה לא עלה, אני לא מכירה אותך.

ד"ר ליאור חפץ ווטרינרית: איתן מכיר אותי.

לאה אביר: איתן ביישן.

עיר ללא הפסקה

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: לאה, תעבירי, תעבירי לי את הרשימה של הכלבים שאת שואלת לגביהם ותקבלי תשובה.

לאה אביר: כן, זו השאלה השנייה, השאלה הראשונה היא באמת as we speak, מי מטפל בכלבים?
פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: והתשובה לשאלה.

ד"ר נוריאל שוב: יש לנו פקחים בינתיים, עד שאני אפתח תקן לכלבן שלא היה לנו אף פעם. זה משהו חדש, שנקבל כלבן, נשלח אותו להכשרה ונעסיק אותו. זה קל לדבר, אבל בעירייה, גם אני נתקל לפעמים בבירוקרטיה, אני לא מסתיר את זה. לגייס סושיאל מדיה לקח לי חצי שנה. לקבל תקציבים לכל מיני דברים לקח שנה לפעמים. אז קל להגיד אני רוצה, גם אני רוצה, אבל במציאות לא קל.

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: אבל שאלה לי אליך נוריאל, אם לאה ואולי אחרים ואחרות רוצים לבוא ולראות את מצב העניינים עכשיו.

ד"ר נוריאל שוב: מחר שיבואו להוציא כלבים, הנה גם אמרתי לזה, התחננתי תבוא מחר. תבואו, תראו את הכלבים, מי שרוצה יבוא.

לאה אביר: אבל עלה אתר ואנחנו הפעלנו אותו והכל היה לרשותך, אבל בסדר.

ד"ר נוריאל שוב: מה שהיה בכלבייה הישנה, תעזבי, אני מדבר על מה שעכשיו, תבואו ומי שרוצה, מוזמן להיכנס ולבוא.

לאה אביר: זה לא להשתמש בנו כדי להוציא כלבים, זה להסביר לנו מה קורה עם הכלבים, כי בני אדם צריכים גם.

ד"ר נוריאל שוב: אז תבואו, תקבלו את זה.

לאה אביר: שמתייחסים אליהם בצורה של בני אדם.

ד"ר נוריאל שוב: תקבלו, דוקטור ליאור תהיה שם ותסביר לכם מה קורה לכלבים, אני לא מבין את ה-?

איתן הופמן: את נמצאת שם כל יום?

ד"ר ליאור חפץ ווטרינרית: כן.

איתן הופמן: מהבוקר?

פרופ' נח יהונתן עפרון: רחל, רצית לשאול? תעלי.

ד"ר ליאור חפץ ווטרינרית: בימי רביעי אני בלימודים.

רחל הורם, חברת ועדה, חברת הנהגה ירוק במרכז: חברת ועדה.

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: נציגת ציבור גם.

רחל הורם: רציתי פשוט לשאול, מתנצלת על שאחרתי. מעבר לעניין של הצביעה וחידוש המתקנים, לכלבים עצמם, זה בא לידי ביטוי? כי למשל אתה אמרת לפני כמה דקות, שהוצאנו אותם קצת והם נורא מרוצים, שקצת התרוצצו. השאלה שלי, איך זה נעשה? מה סדר היום?

ד"ר נוריאל שוב: סדר היום הוא כזה, קודם כל הכלבים שהחזרנו היום, אלה כלבים שקל למסור אותם לאימוץ, הם מאוד נוחים, קלטנו אותם בחודשיים שלושה האחרונים, נכון סיגל? הם היו בצער בעלי חיים. קלטנו הרבה יותר, חלקם הם עזרו לנו למסור לאימוץ, ומסרנו הרבה כלבים לאימוץ. וגם את אלה יהיה לנו קל מאוד, כי הם כלבים מאוד נחמדים, אספנו אותם מהרחובות כשאנשים זרקו אותם. הבאנו אותם אלינו, חיסנו ושיבנו אותם, הם כרגע על שמנו, ואנחנו נמסור אותם לאימוץ יחסית מהר כי הם מסירים. יש כלבים שקל למסור אותם כי הם מסירים.

רחל הורם: אה, מסירים, הבנת.

ד"ר נוריאל שוב: adoptable. כן, כי הם.

טלי מלכא: לגבי המסוכנים. אין שום נושא.

לאה אביר: רק שנייה, הוא לא ענה על השאלה.

רחל הורם: רק שנייה אני לא סיימתי לקבל את התשובה. סליחה. אז מה סדר היום שלהם? סליחה שאני שואלת את זה.

ד"ר נוריאל שוב: סדר היום, ככה. סדר היום בבוקר, הפקח שלנו מנקה, שוטף את הכלבייה, מוציא את הכלב מהתא, שוטף את התא, שם לו מזון ומים, דואג לכל רווחתו. עושה סיבוב ואז הווטרינר או וטרינרית דוקטור ליאור, שהיא שם ביום יום, נכנסת, עושה ביקורת, רואה שכל הכלבים בריאים, אם יש איזה משהו, סימני מחלה. גם הפקח מדווח, אם הוא רואה שלשולים הוא מדווח לרופא לפני שמנקה ויחד עם הרופא באים ובודקים את זה. לאחר מכן, מגיעים המתנדבים, מוציאים את הכלבים לטיול, יש לנו גינת כלבים לא רחוקה, יש לנו שתי חצרות ריצה, די גדולים שהכלבים יכולים לרוץ שם. כלבים שמסתדרים עם אחרים יכולים לרוץ יחד ולשחק. עוד מעט יגיעו גם מתקני

משחקים, העשרה, נעשה להם הכול, עשינו פינת רחיצה לכלבים שכלב שאחת לכמה זמן צריך לרוחץ אותו, רוחצים אותו שיהיה יפה לקראת אימוץ. שדרגנו את המקום, לא סתם אני אומר תענוג, כי שדרגנו את המקום לרווחת בעלי החיים, לא רק, אבל גם לעובדים. גם לעובדים וגם למתנדבים. אחת לרבעון, נעשה כנס של המתנדבים שלנו, ניתן להם הרצאות, שיבואו בשמחה. בכלל, אני אומר, כל מי שבא לעבודה ומתנדב או עובד אצלנו, אני תמיד אומר, אני רוצה שתבוא בבוקר בשמחה ותלך הביתה בשמחה לספר מה עשית היום.

רחל הורם: וכשמשחררים אותם, סליחה, לכמה זמן זה?

ד"ר נוריאל שוב: יכול להיות שעה, שעתיים, תלוי ב-, כן, תלוי בזמן ש-,

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: אני מציע שנתקדם. יש עוד שאלה אחת ו- ?

טלי מלכא: זו לא שאלה, אני רוצה להעלות נושא. אחוז הכלבים המסוכנים הולך ומתרבה בעיר, ואני רואה מה שנקרא אנשים מיינסטרים שאולי פעם לא היו יכולים להתמודד עם זה, מאמצים כלבים כאלה, בגדול העניין מבורך. רק שהאנשים האלה חסרי יכולת הבנה לגבי מה הכלבים האלה עושים, ואני רק לפני יומיים, אחרי 10 דקות שחררתי חתול מהפה של כלב כזה, כשהבעלים לא יודעים בכלל מה לעשות. אני חושבת שיש צורך כבר באיזושהי התערבות של, אני לא יודעת אם תקינה או, אם אתה אומר שושיאל, אז המון הסברה. אני הייתי הולכת בכלל על תקינה, שבעלים של כלב ניצול קרבות, שמסתובב ככה עם רוצח פוטנציאלי ברחוב, שידע לפחות מה לעשות כשקורים מקרים כאלה, שיהיה להם כלים. ואם עיריית תל אביב לא תכריח אותם, כמו להסתובב עם מחסום ראוי ולא מחסום שהוא חצי, ואת ההסברה ואת ההדרכה, ההדרכה יכולה להיות גם בשיתוף עם העמותות. בגלל זה רציתי להעלות את זה פה, כי אני חושבת שזה משהו יותר מערכתי.

ד"ר נוריאל שוב: נגעת בנקודה מאוד, מאוד חשובה. אני הכנסתי שני דברים שלא היו לפני כן. נכנסתי לתפקיד הזה פחות או יותר לפני שנתיים. התחלתי לעשות שימועים לכל כלב שנשך, לא רק בני אדם, גם אם נשך כלב אחר. אני מזמין את בעל הכלב לשימוע שישטח בפניי את טענותיו, מדוע הוא מחזיק כלב ללא מחסום, או כלב מסוכן ולא מעוקר וללא רישיון להחזקת כלב, כל הדברים האלה. ומטיל עליהם סנקציות. דבר נוסף שאנחנו עושים, פעמיים עשינו את זה וזה דבר חדש שלא היה - אחת לחודש יוצאים 30 פקחים וארבעה וטרינרים לשכונות מסוימות בעיר. לא משנה איפה, אני לא רוצה להגיד, כדי שלא יגידו שיש הפליה בעיר. סורקים כלבים באמצע הרחוב ואנחנו נתקלים בכלבים מסוכנים, כלבים שמי שמחזיק אותם מתחת לגיל 18 בניגוד לחוק לתקנות להסדרת הכלבים המסוכנים וכדומה, מחסנים ומשבבים ברחוב. זה דבר שלא היה, כי מי שלא הגיע אלינו, אנחנו נגיע אליו בסוף. וגם אם משהו בורח מאיתנו, אז הוא מתחיל להבין שיש משילות. כמו שאמרת, אנשים לא יודעים, אנחנו נעשה הדרכות, נפרסם גם את הדברים האלה. והייתה לנו הצלחה בפעם האחרונה, סרקנו ביפו 121 כלבים בערב. בערב אחד, וזה המון. פתאום מגיעים להרבה כלבים שהם ללא רישיונות, ללא חיסונים, או שהם עברו מעיר אחרת ולא עשו העברת כתובת או העברת בעלות וכל הדברים האלה, זה חשוב. או כלבים מסוכנים שלא עיקרו אותם, לא סירסו אותם, כלבות בהריון שאחר כך אנחנו יודעים שימליטו גורים לרחוב. בהחלט עלית על נקודה חשובה ויש לנו כיום 50,000 כלבים רשומים בעיר ואני מעריך שבין 5,000 ל-10,000 כלבים מתחת לרדאר. אני אומר, בסוף נצטרך להגיע אליהם. והרבה מהם הם פורעי חוק, משחררים כלבים בניגוד לחוק, מסכנים את הציבור ודרך אגב, כולם חושבים שווטרינר עירוני הוא רק דואג לבעלי החיים, אז אני רוצה להגיד לכם שלא רק זה. התפקיד שלי זה לדאוג לבריאות הציבור ולשלומו ולבריאותו, לרווחת בעלי החיים ולבריאותם. זאת אומרת, שהאיזון הזה אני צריך לשמור עליו. כל הזמן שאומרים רק מסכן הכלב, גם אני צריך לראות מי הבן אדם שעומד מולו. אם בן אדם הותקף על ידי, ויש לי עכשיו ילדה שארבעה כלבים שוחררו ברחוב ותקפו את הילדה הזאת והיא הייתה בבית חולים והיא עם שברים בידיים, אז אני צריך לפעול, כי מה שהחוק מתיר לי, ואני צריך לראות את האימא שבכתה כשדיברתי איתה, ולתת לה תשובות איך זה קורה, ולמה אני לא אוכף את זה בצורה יותר חמורה, כדי שעוד מי שחושב לשחרר כלבים לא יעשה את זה.

עו"ד ענבל קיזר: שאלה שעולה בעקבות כדי זה, למחשבה, כאלה שכן רשומים כמובן, מי שלא רשום לא רשום. מי שרשום, נגיד אם כלב מסוכן, אולי שווה בתנאים לרישיון לקבוע איזה זמם יהיה שיהיה יעיל.

ד"ר נוריאל שוב: אז כתבנו באתר שלנו שהאלטי הוא לא תקני. זמם האלטי הוא לא תקני.

עו"ד ענבל קיזר: אני, באמת אני רואה גם שאני חושבת על זה עכשיו, וגם היו לנו מקרים שעם זמם...

ד"ר נוריאל שוב: הוא פותח את הפה ויכול לנשוך.

עו"ד ענבל קיזר: אז אולי שווה בתנאים לרישיון באופן קבוע להכניס, זה נורא פשוט.

ד"ר נוריאל שוב: אז הדבר הזה עלה בבית המשפט כשהגשנו קנסות ואנשים ערערו, אז כתבנו במפורש, שזמם האלטי למשל הוא לא תקני, צריך שהכלב יהיה חסום עם הפה ועם מחסום, שימנע ממנו לגרום נזק או נשיכת.

טלי מלכא: זהו, אז אני רוצה להגיד משהו. למשל, במקרה האחרון, זה היה זוג צעיר, מיינסטרים לחלוטין, לא אנשים עכשיו פורעי חוק, או משהו כזה. אני חושבת שמלבד אכיפה שהיא חשובה וכל הדברים האלה, אנחנו מאוד לוקים בחסר בהסברה, בהדרכה, בלבוא גם בטוב, בלקיים, אתה אומר סושיאל, אז לקיים, הם פשוט לא ידעו מה לעשות, אף אחד לא ידע מה לעשות, ויותר גרוע מכך, בגלל שהחתול ניסה לצאת, אז התחילו לבעוט בחתול, כאילו, שהחתול בפה של הכלב. זאת אומרת, רמת הבורות... צריך גם להסתכל רגע, אני קוראת לזה גם לבוא בטוב. לא חייב רק מהמקום של הזה, אנשים באמת לא יודעים מה לעשות.

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: אני רוצה להמשיך הלאה, משום שיש לנו דברים שאמרנו שנעשה, ואז בסוף גם יהיה זמן לדיון יותר פתוח.

ד"ר נוריאל שוב: טוב, אני אציג עכשיו קצת את הפעילות של המחלקה הווטרנרית.

איתן הופמן: רק שנייה, שנייה.

ד"ר נוריאל שוב: כן.

איתן הופמן: כדי שנדע את המתכונת שהעסק החדש מרימים אותו. יש פה דברים, כי אתה אומר מעירים, תחזור. אתה מכיר את הסיפור איפה יהיו הגבולות, איפה.

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: אני, אני באמת רוצה להמשיך.

ד"ר נוריאל שוב: אז אנחנו נשב ונדבר על זה.

איתן הופמן: אז אולי נעשה איזו פגישה?

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: עבר חצי מהזמן שלנו ועוד לא הגענו לסעיף הראשון. נוריאל, כן.

ד"ר נוריאל שוב: יש לנו במחלקה הווטרנרית, יחד איתי כמנהל יש עוד חמישה רופאים וטרינריים תחתיי שעושים עבודת קודש ועובדים במסירות. ואומרים נוריאל, מאז שאתה מנהל אנחנו עובדים הרבה יותר קשה. אבל עם סיפוק, נכון? אמרו נכון. כי עכשיו יש להם מכשור יותר מתקדם. אז לכו עם הסיפוק הזה גם הביתה, ותחזרו מחר עם חיוך. בעלי החיים בעיר רשומים, זה קצת יותר ישן, נוספו עוד 5,000, כ- 50,000 כלבים קטנים, מוערכים כ- 600, לפי הסקר האחרון שנעשה. חתולי קהילה כ- 50,000, נקודות האכלה יש כ- 2,000. מאכלי חתולים בעיר כ- 500 שאנחנו יודעים עליהם אבל יש הרבה יותר כמו שאמרתי, ויובל שב שיושב פה, הוא אחראי על בעלי חיים בקהילה והוא יכול לספר על זה הרבה יותר. הוא בתקשורת עם הרבה מאכלי חתולים ופעילים בנושא. אז רואים את זה בקטן, אבל אלה כל הפעילויות שאנחנו עושים. אנחנו גם אחראים על בריאות הציבור, הרופאים שלנו מבקרים בעסקים בעיר, מזון מן החי. כשאתם אוכלים במסעדות בכל מיני מקומות בשר, דגים, עופות, תחשבו על זה שהווטרנרים שלנו בדקו את מקורות המזון האלה, ואישרו אותם למאכל. ומבחינת העברת מחלות ממזון לבני אדם, אוקיי? כנ"ל אנחנו אחראים על מניעת העברת מחלות מבעלי חיים לבני אדם. מחלות זואוונטיות. כשהיו לנו למשל קדחת מערב הנילוס, אז ניתרנו ודאגנו לאסוף את כל הפגרים של העורבים שנפלו פתאום מהשמיים ושלחנו למכון הווטרנרי לנתיחה, וכשהיו לנו תוצאות אז שלחנו את מחלקת ההדברה לנקודות ששם כנראה הייתה דגירה של היתושה שהפיצה את המחלה. בעלי הכנף מפיצים את זה, העורבים הם בעלי כנף הכי רגישים לנושא ולכן הם נפלו כמו זבובים מהשמיים. אז אנחנו מתחזקים כלבייה, דואגים לאימוצים, מחזיקים חדר ניתוח ומרפאה, עושים הרצאות ואת זה אנחנו צריכים להרחיב גם בבתי ספר, גם במתנ"סים. לאחרונה מיניתי את אבישי שיושב פה כפרויקטור חיות הבר ועוד תפקידים רבים אחרים. יש לנו המון הזנחות של בעלי חיים בעיר, וקשה להתמודד עם זה, אלה אנשים שלא קל להתעסק איתם, אבל לאחרונה ביקשתי מהעירייה שיקציבו לי ניידת של השיטור העירוני עם שני פקחים מהשיטור העירוני שמסתובבים עם אבישי, או לפעמים עם וטרינר, פעמיים בשבוע, יום שלם. מגיעים ל- 8 עד 10 הזנחות, מקומות של הזנחה בעיר, נותנים דרישות. הנטייה שלנו זה לא לקחת כלבים. אם אני אצטרך לקחת כלבים מבעלי כלבים, יהיו לי 2,000 כלבים, ואז תבואו ותשאלו אותי, מה אתה עושה איתם.

עו"ד ענבל קידר: והם יביאו כלב חדש מחר בבוקר, לא-.

ד"ר נוריאל שוב: והם יביאו כלב חדש, זו דוגמה טובה. החרמנו פעם שני פיטבולים באיזה גג ביפו, והשכנה אחרי שבוע אומרת לי, שמע יש פה עוד שני פיטבולים, אמרתי אבל לקחנו אותם, היא אומרת, תבוא תראה, הם נובחים עכשיו. באנו, היו שם עוד שני פיטבולים, הוא הלך לרמלה וקנה עוד שניים. אז בעצם ירינו לעצמנו ברגליים, הוספנו עוד כלבים מסוכנים לעיר, ולכן אני אומר, כלבים שנמצאים בבתיים, יש להם אבא, אימא שידאגו להם, עדיף לנו. אז נסביר להם, נחנך אותם ובסוף נאכוף עליהם.

אלה סינג: אבל למה בן אדם, סליחה על תום לב, למה אדם שמחרימים ממנו כלב יכול ללכת ולקחת עוד כלב תחת חסותו?

ד"ר נוריאל שוב: כי רק שופט יכול להחליט שאותו בן אדם לא ראוי וקשה מאוד, עוד לא ראיתי מקרה ששופט החליט דבר כזה. אגב, בבתי המשפט זה נראה לנו קל להוכיח שהייתה התעללות או זה, צריך מעבר לכל ספק, וזה לא פשוט. אז לכן המטרה היא לחנך את הציבור ולא רק להעניש אותו. נעזור לו במקרי הצורך. היינו ביפו, אנחנו עושים לפעמים עיקורים בחינם על חשבוננו, רק כדי לעזור להם שיחזיקו את הכלב בתנאים נאותים וכדומה.

עו"ד ענבל קיזר: אני יכולה להעיד, שעזרת לי לסרס כלב למישהו עם מיעוט יכולת שנטש אותו בצער בעלי חיים, הסכים לקבל אותו חזרה עם סיוע שקיבלנו מכס.

ד"ר נוריאל שוב: נכון. אנחנו מסוגלים לתת את זה ויותר. אבישי, כמו שאמרתי, מטפל גם בחיות הבר ויש לנו לאחרונה כניסה, אינטנסיבית, ואני עוד מעט אדבר על זה, של תנים לעיר, דורבנים, גיריות, והיאוריות המצריות שזה זן מתפרץ, אבל אנחנו צריכים לדאוג. רק הבוקר ב- 2:30 בלילה, אפרוחים של יאורית מצרית נקלעו למלכודת דבק, והם הגיעו אלינו בשעות הבוקר המוקדמות. לא הצלחנו לגמרי להוציא את הדבק מהם, והם מסכנים. העברנו לאביהו, מי שמכיר את אביהו, העמותה למען החיות. כן. עם שמן עשינו, אבל אביהו אמר, תן לי אותם, בדיוק, אביהו אמר, תן לי אותם אני אדאג להם, אמרתי טוב מאוד, אביהו הוא עמותה למען חיות הבר.

עו"ד ענבל קיזר: גילוי נאות שאני יועצת משפטית גם שלהם.

דובר: למען חיות הבר.

ד"ר נוריאל שוב: אביהו מחזיק עמותה באמת יפה, הוא למען חיות הבר ולאחרונה גם רשמנו אותו כעמותה שתקבל מעיריית תל אביב תמיכה כספית. אז אנחנו עובדים אתו בשיתוף פעולה, כי בספארי, לא הסכימו לקבל אותם, את האפרוחים, אז העברנו אליו להמשך טיפול. הוא גם מאשפז אותם שם, ואני סומך עליו בעניין הזה. אנחנו בשיתוף פעולה מלא. אני חושב שכל העמותות צריכות לעבוד יחד איתנו. וסיגל יודעת את זה, ביום הראשון שהתמנית, שבוע אחר כך באתי אליהם דפקתי בדלת, אמרתי להם קוראים לי נוריאל, אני רוצה לעבוד איתכם בשיתוף פעולה, כי עם העמותות האחרות אני כבר בשיתוף פעולה. ובאמת יש בינינו הבנה, וגם מעקרים עבורנו, גם ארחו לנו כלבים וכדומה, ועל בסיס יומיומי. אז, השמיכה קצרה, באמת, כי העבודה היא מרובה. יש לנו סוסים ביפו שאנחנו צריכים להתמודד איתם, יש לנו כלבים שנזרקים לרחובות ורק היום, כלבה אחרי המלטה נזרקה עם הגור שלה לרחוב וצריך לדאוג לה ולחפש את הבעלים ואין לה שבב והיא פיטבולית וצריך לעקר אותה ו... כל היום אנחנו צריכים להתמודד עם המון המון בעיות. הכלבייה זה הכסף הקטן בסוף.

ד"ר ריקרדו וולקומירסקי: יש לך גם כבשים ו-.

ד"ר נוריאל שוב: כבשים ועיזים.

טלי מלכא: ותרנגולות, מה עם התרנגולות שם?

ד"ר נוריאל שוב: והמכת תרנגולים שהולכים ומתרבים והיום החשבת כותבת לי, נוריאל זה לא בסדר אתה חורג מהסמכויות ומהתקציבים. ולמה? היה תרנגול מול חלון של בית ששכונה שלמה לא נרדמה בלילה, פעם סיפרו לנו בגן שתרגול קורא בארבע בבוקר, זה לא נכון, הוא בכל שעות היום. איזה מטרד. שלחתי את עמי קוזי שייתן לו חץ הרדמה התרגול התעורר אחרי שעתים. שמנו לו מינון גבוה כדי שירד, יעוף למטה, כי הלוכד תרנגולים לא הצליח. חודש שלם הוא טרטט שכונה שלמה.

אורלי יוסביץ: הייתה על זה כתבה לאחרונה.

ד"ר נוריאל שוב: כן, נכון.

אורלי יוסביץ: הסלבריטי שלכם.

ד"ר נוריאל שוב: אז החשבת אומרת לי, תגיד 1,600 שם כדי לתפוס תרנגול אחד, אתה נורמלי? אמרתי לה, מה, אם אני לא מוריד אותו, מצלמים לראש העיר, תחליטו מה אתם רוצים. להוריד את התרנגול, להביא אותו, למסור אותו לחוות חופש. כל התרנגולים אנחנו מוסרים לחוות. אף אחד שלא יחשוב שממיתים את התרנגולים האלה חלילה.

אורלי יוסביץ: זה הקמע, הקמע של הקבוצת כדורגל ההיא.

ד"ר נוריאל שוב: של בני יהודה, זה הקמע כן. אז טיפלנו ב- 2024 ב- 3,919 בחתולי קהילה במצוקה. מצוקה זה נדרסו, חולים, בעיות כליות, בעיות שיניים, נתקעים על גגות. ניתוחים כירורגיים כ- 200. רק אתמול הוצאנו חתול שהחדרתי לו פיץ, כי היה לו שבר בירך, ואתמול שלפנו את הפיץ ובצילום רואים את הרגל שהתאחתה והחתול הזה חוזר לקהילה. במקרים כאלה אנחנו גם מחפשים אומנה של חתול בזמן הזה, במקום שישב בכלוב, שיהיה בבית עד שהוא יתאושש. אז יש לנו הרבה שמתנדבים לעשות את זה. 113 כלבים משוטטים שנאספו.

תומר צ'צ'יק, תושב: אפשר שאלה על זה?

ד"ר נוריאל שוב: כן.

תומר צ'צ'יק, תושב: ה- 2,300 כלבים, אם בסוף המשוטטים זה 113, אז מה זה, מה ה- 2,200?

ד"ר נוריאל שוב: לא, טיפול בכלבים זה לא דווקא, משוטטים שאספנו זה 113. טיפול בכלבים זה אומר שהיו אצלנו או חיסונים או טיפולים אחרים שהגיעו, קיבלו את הטיפול והלכו. שמישהו אמר אני אדאג להם, החזיק אותם אצלו, בא אלינו רק לקבל טיפול, לפעמים זה רק תילווע או כל מיני דברים כאלה.

תומר צ'צ'יק, תושב: אז בסוף בחודש הכלבייה קולטת עשרה כלבים משוטטים בממוצע.

ד"ר נוריאל שוב: בממוצע. ויש קושי. כיום כל הכלביות בארץ עמוסות, תעיד על זה גם יעל ארקין שיש לה כלביה בתפוסה מלאה. יש קושי בלמסור לאימוץ כי נכנסו הרבה כלבים אחרי המלחמה, גם מעזה, גם מהצפון, מהגליל, מרמת הגולן, נכנסים בניגוד להנחיות. כי צריך תמיד לזכור שמחלת הכלבת הולכת ומתפשטת, והיא כבר מקיפה את מרכז הארץ. ואנחנו צריכים להיות מאוד זהירים, והוצאתי מייל לכל המרפאות בעיר, שאם מגיע גור כלבים שאין לו היסטוריה, לדווח לנו, נכניס אותו להסגר, כי אנחנו פוחדים ממחלת הכלבת. זה עוד משהו שתמיד בראש מעיינינו. בשנה יש לנו כ-13,000 קריאות מוקד, שאנחנו צריכים לתת להם מענה, שהציבור מתקשר למוקד העירוני ואנחנו נותנים מענה. אלה מתקני האכלה, למעלה זה מתקן האכלה בצד שמאל שהתחלנו לעשות פיילוט ואנחנו נדבר על זה כשנדבר על התנים. למטה רואים האכלה לא אחראית, לפזר מזון, להשאיר אותו על הרצפה וללכת. זה מה שמביא את החולדות, העכברים חוגם את התנים. התרנגולים גונבים את האוכל לחתולים ואוכלים. ביפו וראית את זה במו עיניי וגם היונים, וכולם חוגגים.

אורלי יוסביץ: כל בעלי הכנף נראה לי.

ד"ר נוריאל שוב: הקיפודים כן, ש.....

טלי מלכא: זה הזמן לשאול מה קורה עם המתקנים שהצעת, יובל?

ד"ר נוריאל שוב: אז טלי יושבה איתנו, ובאמת היא גרה בפלורנטין, ואמרנו בפלורנטין אולי צריך לעשות מתקני האכלה צמודי קיר, כי הרחובות שם צרים. אמרתי בשיתוף עם הקהילה נחשוב ביחד איך לעשות מתקני האכלה, כי גם חתול יכול לשהות בו במהלך היום בחורף וכדומה. זאת אומרת, זה ישמש לשתי מטרות. התחלנו לעשות פיילוט באזורי חן ובמגדלי U. אנחנו מקווים לראות תוצאות.

אורלי יוסביץ: הפיילוט הוא התמונה העליונה אבל, נכון?

ד"ר נוריאל שוב: כן, כן.

אורלי יוסביץ: זה מוצג.

ד"ר נוריאל שוב: על המתקן.

יובל שב: נוריאל, אני רק אענה לטלי.

טלי מלכא: זה לא יפתור את בעיית התנים, זה עדיין ימשוך תנים.

יובל שב: טלי שאלה, אני רק אתן את הרקע. כשבמהלך הפיילוט הזה, שאגב מבחינת היעד, אנחנו הצבנו, כמו שנוריאל אמר, עוד עשרה מתקנים משודרגים אחרי שעשינו סיכום של פרק א' של הפיילוט הזה וקצת שינינו את העיצוב. עכשיו אנחנו עושים בדיקה יותר ממוקדת גם מבחינת התנים ולקראת סוף פברואר תחילת מרץ, יהיה סיכום מלא של הפיילוט הזה. נסיק את המסקנות, נציג את זה להנהלת העירייה, נראה לאן פנינו מועדות. טלי הציגה גם לנוריאל וגם לי איזשהו שרטוט, הצעה למתקן האכלה, קצת שונה, זה לא משהו שקיים על המדף כרגע באיזושהי חברה, או איזשהו מעצב. ואנחנו נצטרך לבחון גם את ההצעות האלה שמגיעות, זו לא ההצעה היחידה וברור לנו שהמתקנים האלה הם לא יתאימו לכל אזור בעיר, הם יחסית גדולים, אנחנו צריכים למצוא פתרונות גם לאזורים, שהמרחב בהם הוא יותר צר או מצומצם או שיש יותר חתולים או פחות חתולים. ולא יהיה מתקן אחד אחיד שיתאים לכל, לכל נקודה.

עו"ד ענבל קינדר: אפשר להסביר על המתקן הזה?

יובל שב: ההצעה של טלי עדיין על השולחן, אנחנו לא מתעלמים ממנה.

טלי מלכא: אמרתי את זה לנוריאל בזמנו, אנחנו מבינים בכל פינה את הצורך המקומי. עכשיו כמובן שבשכונות יש איזשהו סך משותף ואופי, וכל כך חשוב שכן תדברו וכן תשתפו אותנו, כי אנחנו נעשה את זה מיטב. אז קחו את זה רגע באמת כאיזשהו ערך, כי אנחנו רוצים שלחתולים יהיה טוב, במינימום הפרעה לסביבה. זה באמת נקודת פתיחה של מה הכי.

ד"ר נוריאל שוב: טלי, זה win win.

טלי מלכא: בדיוק.

ד"ר נוריאל שוב: החתולים ייהנו, אתם תקבלו רווחה.

טלי מלכא: יהיה מסודר, יהיה טוב.

ד"ר נוריאל שוב: ואנחנו נקבל סדר ציבורי.

טלי מלכא: בדיוק.

ד"ר נוריאל שוב: אני חושב שזה win win בעיניך הזה.

עו"ד ענבל קיזר: יובל, אתה יכול להסביר על הפינה, אני קשה לי להבין בתמונה מה אנחנו רואים.

ד"ר נוריאל שוב: מה למטה?

עו"ד ענבל קיזר: למעלה, משמאל. זה כמה קומות, זה מה זה?

ד"ר נוריאל שוב: אנחנו נתקדם.

יובל שב: אני אסביר בקצרה. הפינה הזאת מוגבהת מהקרקע בגובה של מטר בגלל קיפודים קטנים וכו'. יש שם שתי קומות, הפינה הזאת ספציפית זה מה שנקרא דור א', כבר יש לנו את הפינות המשודרגות שעשינו חלוקה יותר טובה, מבחינת התאים כדי שיהיה לכל חתול את הטריטוריה שלו נקרא לזה או את התא שלו להאכלה והוספנו עוד, עוד תאים. בפינה הזאת יכולים להיכנס בערך 5-6 חתולים, ובפינות החדשות בין 8-10. ואנחנו בודקים את זה עכשיו, כמו שאמרתי באופן יותר ממוקד.

ניר גרינברג: אני רוצה להעיר משהו על הפינה הזאת. היא למספר מצומצם מאוד של חתולים, כי יש פינות עם 10 חתולים, אז הם לא יכולים לאכול בו זמנית. זה אחד. שתיים, אני לא רואה חתול ככה נכנס, ובדרך כלל נותנים להם מרחב יותר, וזה קלסטרופובי מדי בשביל חתול. ואני חושב, לעניות דעתי, שזה, העמדה הזאת ספציפית היא פחות פרקטית.

ד"ר נוריאל שוב: אז במפגש הבא ניר תשב יחד בתכנון יחד עם טלי...

ניר גרינברג: אין לי בעיה, אני משרטט לך את זה עכשיו.

ד"ר נוריאל שוב: לא, זה לא יהיה עכשיו, נמשיך.

ניר גרינברג: לא.

מירה רדזינר: אנחנו ממשיכים ונשאיר את כל השאלות לסוף.

ניר גרינברג: אבל אם כבר, תבוא לפני, לא אחרי.

ד"ר נוריאל שוב: אוקיי, בבריאות הציבור אני לא אאריך, אבל כרגע אנחנו בכובע השני שלנו מול משרד הבריאות. כמו שאמרתי, עוסקים במזון מן החי. נדלג על זה. המטרה שהצבתי לעצמי בשנה הקרובה זה 5,000 עיקורים, אבל לא מינואר עד דצמבר, כי את התקציב לעיקורים בארבע מרפאות התחלנו רק ביוני. ולכן נספור את זה מיוני עד יוני.

ד"ר נוריאל שוב: פה אנחנו רואים את מספר העיקורים, ורואים שעלינו ב-2025, מ-2,479 שנה קודם, כמעט ב-1,000 חתולים, שזה נתון יפה. וכל פעם, הלוכדת של צער בעלי חיים, לפעמים בשלוש בלילה, ארבע בבוקר אני שומע גלינג בטלפון. סקיי לכדה 13 חתולים בלילה. בשביל זה אני ער לטלפון כל הלילה, 24/7. אז השדרוג של חדר הניתוח, מכשור מתקדם, דיברנו על זה. זאת המרפאה, מכונת הרדמה בגז, שזה נותן לנו יתרון לניתוחים ארוכים. חיסוני כלבת, רישיונות, כלבים מסוכנים, דיברנו על אכיפה משולבת, שאנחנו עושים עם הסיירת הירוקה, ועם השיטור העירוני, ועם שוטרים גם, כשמזהים את בעל הכלב, לפעמים הוא לא רוצה להזדהות וכדומה. אנחנו מנגישים את עצמנו לקהילה, מחר אנחנו עושים עוד מבצע בכמה שכונות בעיר לכלבים המסוכנים.

עו"ד ענבל קיזר: המבצעים משכללים את התלונות גם?

ד"ר נוריאל שוב: את מה?

עו"ד ענבל קיזר: את התלונות.

מירה רדזינר: נשאיר לסוף, ענבל.

ד"ר ליאור חפץ, ווטרינרית: כן, גם.

ד"ר נוריאל שוב: גם, כן.

ד"ר ליאור חפץ: כן, כן, כן. יש צוות מיועד לתלונות באותו יום.

ד"ר נוריאל שוב: כן, יש לנו צוות בקונטרול שמזין גם נתונים, כי הוואטסאפ רץ בלי הכרה, כי כל, כל ניידת כזאת מזרימה את המידע, ואחת הווטרינריות שלנו יושבת ומתכללת את כל האירועים ו-.

ניר גרינברג: משהו קטן. בשקף הקודם היה כתוב כלבים מסוכנים על אכיפה, על סל"ע וכולי. עכשיו, אם תושב ראה שכלב פוגע בחתול, הוא מתקשר למוקד, מפנים אותו למשטרה, כלומר אתה אפילו לא יודע מזה.

ד"ר נוריאל שוב: לא, לא, אני ביקשתי, הרבה מגיעים אליי, כל יום יש לי מקרים כאלה. כל יום אני מזמין לשימוע. זה דבר חדש שלא היה לי.

ניר גרינברג: לא, אבל תושב, לא, תושב פלוני מתקשר ל-106, לא פותחים קריאה בכלל, אומרים לך למשטרה. ואז אתה לא דן בזה אפילו.

ד"ר נוריאל שוב: קודם כל מגיעים אליי.

ניר גרינברג: מה?

ד"ר ליאור חפץ, ווטרינרית: המשטרה מיידעת אותנו. המשטרה יוצרת איתנו קשר.

ניר גרינברג: המשטרה אומרת לך לוטרינר. או שאומרת, תבוא תגיש תלונה. זה לא מגיע אליך.

ד"ר נוריאל שוב: לא לא, עכשיו זה כבר שונה. כל מי שניגש, כל מי שפונה אלינו, אני בודק את התלונה, מזמין לשימוע את בעל הכלב.

ניר גרינברג: איך פונים אליכם? המוקד זה היצירת, הם לא פותחים קריאה, המוקד לא פותח קריאה.

ד"ר נוריאל שוב: אני אבדוק את זה, אני אבדוק את זה, כי אלי מגיעים הרבה.

טלי מלכא: יש לך דוגמא מהתקופה האחרונה?

ניר גרינברג: יש לנו דוגמה, יש לנו דוגמא מהשביעי בדצמבר, שזה הגיע אליך רק אחרי שהלכנו, המאכילה ב..... ובאמת הוא הגיע לשימוע. אבל, מול המערכת העירונית.

טלי מלכא: המוקד בכלל הוא הרבה פעמים קצת, בהרבה מקרים, הם לא בהירים.

ד"ר נוריאל שוב: גם לנו יש בעיה עם המוקד לפעמים.

ניר גרינברג: בוא נפתור את זה.

ד"ר נוריאל שוב: אנחנו נתקן את זה.

ניר גרינברג: זה ההלחמות ה-.

ד"ר נוריאל שוב: מירה תזכיר לי את הנושא, אני אבדוק את זה מולם.

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: יש סדרה של תלונות לגבי 106 והמוקד שנצטרך לצלול אל תוכן ולהבין אותם.

ניר גרינברג: חבל על הזמן, אני אשלח לך את כל המקרים שיש לי.

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: נכון, ואנחנו נטפל בזה באופן מרוכז, אני מקווה בפגישה הבאה בקרוב.

ניר גרינברג: אז אספתי כבר 7-8 דוגמאות.

אורלי יוסביץ: בקשר לנושא, בקשר לנושא הזה ספציפית, האם אפשר להעביר חוק עזר עירוני? לגבי סוג הזמם לכל מי שמוגדר בתקנות-?

ד"ר נוריאל שוב: לא, יש בחוק. החוק מגדיר את זה.

אורלי יוסביץ: סוג הזמם, לא זמם. סוג הזמם. כי הזמם השלם היה פותר אולי יותר מ-50%, בהנחה ש-50%.

ד"ר ליאור חפץ, ווטרינרית: אני לא מכירה משהו אחר אבל.

טלי מלכא: בטח, לסמן את החוט הזה.

ד"ר נוריאל שוב: לא, החוט הזה האלטי אמרתי הוא לא תקני.

טלי מלכא: אבל זה מה שהולכים אתו.

ד"ר נוריאל שוב: זה לא זמם.

ד"ר ליאור חפץ, ווטרינרית: אתם תלכו לבית משפט, זה לא יעבור.

אורלי יוסביץ: האם אפשר לחדד, בחוק העזר העירוני את סוג הזמם, זה יפתור המון בעיות. ברגע שאי אפשר לשים.

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: ורק רציתי להגיד, כשיש לכם שאלות עכשיו פשוט תרשמו אותן.

אורלי יוסביץ: זה פשוט בנושא הזה.

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: אני מבין לגמרי.

ד"ר נוריאל שוב: אנחנו עושים אכיפת צער בעלי חיים. בין היתר, התעללויות, הזנחות, עובדים בשיתוף פעולה עם

גופים נוספים, עם המחלקה המשפטית שלנו. פה שיפוץ הכלבייה כבר אמרנו כמה דברים על זה. כוח אדם, אז יש

לנו 12 פקחים, 4 נהגים, מנהלת כלבייה, 4 מזכירות שנותנות שירות, נציגות שירות, למי שבא לחסן את הכלב,

לכלבים שהלכו לאיבוד, לנשיכות כלבים. אגב, משרד הבריאות מדווח לנו על כל נשיכה של בני אדם, מעביר לנו צו

הסגרה, אנחנו צריכים לבדוק שהכלב אכן מחוסן, שהוא לא חולה בכלבת, בודקים אותו במשך עשרה ימים, עושים

לו תצפית כלבת מה שנקרא.

אלה סייג, פעילה: כמה רכבים יש למחלקה?

ד"ר נוריאל שוב: 3 רכבים. פרויקט התנים נדבר עליו.

דפנה דעואל: אפשר לשאול משהו רגע?

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: לסוף. פשוט תרשמי לעצמך כי.

דפנה דעואל: מה?

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: תרשמי לעצמך.

ד"ר נוריאל שוב: טיפול בעבירה על האכלת תנים. יש אופנה חדשה שאנשים עושים האנשה לתן, ואומרים מסכן בוא נאכיל אותו, ואז לא מבינים. אנחנו לא רוצים להיות כמו חיפה, צריך להפסיק עם התופעה הזאת. זה בדיוק, בהרצאה, אנחנו נדבר על זה, כן.

עו"ד ענבל קיזר: התנים ישלמו את המחיר בסוף.

ד"ר נוריאל שוב: בגללנו, בני אדם הכניסו את התן, ובני אדם.

עו"ד ענבל קיזר: כן, זה מה שאני אומרת. מי שמאכיל צריך להבין שהתן ישלם מחיר.

ד"ר נוריאל שוב: נכון.

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: אוקיי, אז עכשיו אנחנו, אז עכשיו אנחנו עוברים לנושא של התנים, כן?

תומר צ'צ'יק, תושב: אפשר רק שתי שאלות על זה: רלוונטיות לנושא. לא, צריך לדבר על הנושא, בשביל זה באנו, לא? למה אין מתאם אימוצים בכלבייה?

ד"ר נוריאל שוב: אנחנו רוצים לדאוג לזה באמת, זה דבר שעליו אנחנו.

תומר צ'צ'יק, תושב: בארץ זה שגעון, זה עובד מדהים.....

ד"ר ליאור הפץ, ווטרינרית: זה לגמרי יעד, אנחנו מאוד רוצים, מאוד מאוד רוצים ואנחנו נלחמים שזה יקרה ואני מאוד בתקווה שזה יקרה.

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: אוקיי נוריאל.

מירה רדזינר: נוריאל ממשיכים.

ד"ר נוריאל שוב: תראו, התן, זאת חייית בר, זו לא חיה שתחיה לצידנו. חתול לקהילה זה בעל חיים שחי לצד האדם. חייית בר כמו התן, הוא לא אמור לחיות לצד האדם. ומי שחושב שביום מן הימים הוא יהיה, אז אשאל אותו שאלה, אם כלב לא יכול להיות משוחרר ברחוב מפאת מחלת הכלבת וכדומה, אז בטח ובטח, תן לא יכול להיות במרחב הציבורי. אנחנו מקבלים תלונות מתושבים שפחדים להוריד את הילדים שלהם למגרש המשחקים, כי מסתובבים שם תנים. אז אנחנו צריכים גם להתחשב בזה, התנים צריכים להיות במרחבים הפתוחים. אז יש כל מיני שיגידו אבל בונים במרחב הפתוח, אבל מצד שני, ברגע שמאכילים אותם באוכל חתולים, האוכל הזה מזין אותם בצורה כל כך טובה, שהרבייה גם עולה, והילודה התגברה ואת זה אנחנו רואים. התחלנו לעשות מחקר שתכף אני אדבר עליו, אז מוקדי המשיכה שלהם זה פחי האשפה והאוכל שמפוזר ברחובות. בטבע, תן הוא טורף, הוא הולך לטרוף כל מיני בעלי חיים זעירים. תן במשך לילה יכול לגמוע בין 10-15 קילומטר בשקט, בקלות. תכף אני אראה לכם מה קורה לנו עם התנים בתל אביב. ההשלכות, אמרנו סיכון להתפרצות כלבת, עלייה בתאונות דרכים, אנחנו כל שבוע מקבלים שני תנים שנדרסו למוות, כי הם מנסים לרוץ לכביש. שמת לב שכלב יודע לרוץ, לעבור כבישים לפעמים, ותן לא. הוא רץ, יכול להיות שהם ילמדו בעתיד, אבל הם רצים ישר בלי לשים לב.

שני בלומברג: אבל מה האזור, יש להם איזשהו אזור מבודד?

ד"ר נוריאל שוב: נגיע לזה.

שני בלומברג: כי אז אולי שם.

ד"ר נוריאל שוב: יש פה גם פגיעה באיזון האקולוגי והשתלטות על בתי גידול ורואים את זה בגני יהושע בצורה מדהימה. כי מנסים כל הזמן להחזיר זנים מקומיים שהיו, כל מיני ציפורי שיר שהיו והתנים פשוט טורפים אותם והאקולוגים שם כל הזמן מתחננים אלינו, בואו תעשו משהו. מה זה תעשו? זה קל לומר בואו תיקחו את התנים. אז תכף נראה מה אנחנו רוצים לעשות. היה לנו מקרה כלבת שהיה לנו לאחרונה ומקרה בפארק שתן ניסה לגרור תינוקת פעוטה. למזלנו זה לא נגמר באסון כי אם זה היה נגמר באסון היינו היום במצב אחר, אתם יודעים בישראל כשקורה משהו, כולם על הרגליים. יורים בבעלי החיים כמו בחיפה, אתם יודעים בחיפה יורים בחזירים באש חיה.

אורלי יוסביץ: בנשק חם באמצע הרחוב.

ד"ר נוריאל שוב: באמצע הרחוב באש חיה, לא יודע מי נתן היתר כזה אבל זה מטורף.

אורלי יוסביץ: מי יכול לתת, כן.

ד"ר נוריאל שוב: כשבאתי ואמרת שיש רוצה לעשות מחקר על התנים.

אורלי יוסביץ: יונה יהב רץ על זה, מי נתן היתר? יונה יהב רץ, זה היה אצלו בקמפיין. על ההרג של התנים.

ד"ר נוריאל שוב: אמרתי, אם אנחנו לא רוצים להגיע למצב של חיפה, בואו נפעל מהר כדי שלא תהיה פה קטסטרופה. כי ביום שתהיה פה קטסטרופה אנשים פשוט יאבדו את הראש ולכן בואו נפעל בצורה חכמה, מבוקרת ונראה מה אנחנו יכולים לעשות. אז קודם כל פיזרנו המון שלטים על פחי אשפה בפארק, בפארק אנשים היו עושים מנגלים בשבתות, משאירים המון אשפה, המון מזון, התנים היו ניזונים. בקורונה ראינו פתאום שקריאות מוקד קפצו לשמיים ושאלנו את עצמנו למה? כי אנשים לא היו בפארקים, לא עשו מנגלים. אז התנים מצאו את עצמם

בלי אוכל, נכנסו לשכונות. ושם הם מצאו כמויות, ערמות של אוכל החתולים בשכונות, והם נשאר בשכונות. ועכשיו הם גם ממליטים, הנקבות ממליטות בחצרות בתים, כי יותר נוח להם, יש להם מסתור יותר טוב, וקשה להוציא אותם. אז אמרנו, קודם כל נשדרג את מתקני האשפה למניעת גישה. הצבת שילוט ברור ונגיש, מה זה הסברה וחינוך סביבתי, מה שאבישי עושה במתני"סים ובקהילות בעיר וחושף את הנושא. הוא עושה גם סיורים יזומים בפארק הירקון להראות איך תן מתנהג, והתחלנו לעשות מחקר על תנים עם אוניברסיטת חיפה, כי לפני שבאים לתקוף בעיה, צריך ללמוד עליה. מה אנחנו יודעים על התנים האלה? לא ידענו הרבה דברים עליהם. ידענו שהם תנים וחיית בר, מעבר לזה לא ידענו כלום. אז הצבנו GPS על 16 תנים ונעקוב אחרי התנועות שלהם, אחרי הדמוגרפיה, הטופוגרפיה. את חלקם נעקר ונסרס ונחזיר לאותו מקום, ואת חלקם נזיז קצת מהמקום. נראה, האם אלה שהזזנו יחזרו למקום כי שם יחשבו שזה הבית שלהם או לא. ומה ראינו? שהרבה תנים חזרו חזרה לאותו מקום, ובלילה הם הולכים 200 מטר. מה אמרתי מקודם? הולכים 10-15 ק"מ, אלה כבר נהיו עצלנים, הם שינו את האפיון, הם אומרים מה אני פראייר, אלך לרוץ, יש לי פה אוכל, מסעדה, אם אני נותן ואוצר לכל מי שיושב פה בחינם למסעדה כל יום, כולנו נלך, כל יום. אותו דבר התנים, הם אומרים מה זה, נותנים לנו פה מסעדה בחינם. ועוד כאלה שאוספים כסף לקנות שקי אוכל לתנים, זה טירוף. הם מביאים את הבעיה, הם לא הפתרון, הם הבעיה, וצריך לפעול נגד הדבר הזה. היו לנו מקומות שבאמת בשירות הפסיכולוגי בהדר יוסף אמרו אנחנו לא יכולים לתת שירות, תעשו משהו. התנים היו שם בתוך חצר של השירות הפסיכולוגי. והייתה תמותה גדולה של אחת לכמה שנים יש התפרצות של כלבלבת. כלבלבת זה דיסטמפר, זה בכלל וירוס שהוא התופעות, התופעות שלו הן כמו כלבת, כלומר, תופעות עצביות שרואים על בעל החיים. גם כלבים חולים בזה, אבל רוב הכלבים מחוסנים, למשושה ומתומן. ולכן יש להם גם חיסון נגד הכלבלבת. אבל התנים לא ולכן כשיש התפרצות ויש צפיפות ביניהם, הם נדבקים והם מתים, אני חושב, בקיץ האחרון, אולי מעל 100 תנים. כל יום מביאים לנו תנים מתים שמתו מהמחלה.

עו"ד ענבל קידר: ה-600 היום זה אחרי ה-100 או?

ד"ר נוריאל שוב: אולי כבר יש לנו יותר מ-600 אז אני לא יודע לענות בדיוק על התשובה כי הרבה זמן לא עשינו סקר מקצועי. עכשיו אנחנו עושים.

עו"ד ענבל קידר: לא, אולי זה 500.

ד"ר נוריאל שוב: אז עכשיו, ד"ר ליאור חפץ, במסגרת לימודי בריאות הציבור שהיא לומדת, לקחה את נושא התנים כעבודת גמר, בשכונות מסוימות ותמדוד מספרים ומה מצבם ויש לנו עוד דוקטורנטית שתעבוד איתה ותעשה את המחקר.

ד"ר ליאור חפץ ווטרינרית: לא, אני הדוקטורנטית.

ד"ר נוריאל שוב: לא, עוד מישהי סטודנטית, סליחה, היא הדוקטורנטית ועוד סטודנטית לוטרינריה, שתעשה עבודה על זה ותעזור לה, ויחד נשתף כוחות עם שפי"ע - אגף שיפור פני העיר, עם התברואה, עם כולם. כי בסוף מי שצריך לעשות את העבודה זה שיתוף פעולה עם הקהילה, איתנו, עם האקולוגים, עם התברואה, עם אגף שפי"ע, כולנו צריכים להיות. ולכן עשינו כנס לפני כחודש, של כל הרשויות שגובלות בנחל הירקון, וברשות נחל הירקון ובסביבה שלנו בגוש דן. היה כנס מוצלח מאוד והגענו למסקנה של מי שחשב שאם נהרוג תנים נפטר מהם, אז זה לא נכון. היה מחקר שכשהרגו תנים, הם הכפילו ושילשו את עצמם. לא רק תנים, כל בעל חיים הוא מפצה על ידי ילודה.

אורלי יוסביץ: זאת אומרת שזה מה שיקרה בחיפה עם חזירי הבר.

ד"ר נוריאל שוב: נכון. ולכן יש לנו כבר כמה מסקנות. המתה היא לא הפתרון. היא יכולה להיות אפילו בעיה, ולכן צריך למצוא פתרונות אחרים. כיום לצורך המחקר עקרנו למעשה את הזכרים, רק קשרנו את צינור הזרע כדי שישמרו על הטריטוריה, שזכר אחר לא יתקרב. אבל כל התהליכים האלה לצורך למידה, לקחנו מהם בדיקות דם, מטושי צואה, מטושים מהקרציות, פרעושים, ללמוד על כל המחלות שלהם, וראינו שהם נחשפים אפילו לשחפת, שלא ידענו שקיים דבר כזה בתנים. כל מיני מחלות שלא ידענו עליהם ולצורך המחקר, מחקר פעם ראשונה שנעשה בעולם אני חושב על תנים, ניסיתי לחפש בעוד מקומות בעולם, ולא מצאתי, ואלה דברים שאנחנו לומדים אותם תוך כדי תנועה כדי לחפש את הפתרונות.

איתן הופמן: הנושא של התנים, 8-10 שנים בסביבה. עכשיו, כתוב שהדוקטור וולקינסון עושה פיילוט, אז עוד 80 שנה מישהו יטפל בתנים, ואני אסביר למה. כל בוקר אני מאכיל את החתולים, ומגיעים ארבעה, חמישה, שישה תנים, אתה צריך לראות איך הם נראים, הרבה יותר גרוע מגור של חתולים. עכשיו, יש תן פצוע, בא אביהוד, עמיעוד. **מירה רזזינר:** אביהו.

איתן הופמן: שרוד. ישב יום, ניסה, לתפוס אותו, לא הצליח. הרמנו טלפון, 106 חבריה, תעזרו, נביא אותו לאביעוד. אמרו לנו, תיקחו לוכד פרטי. אז רבותיי.

ד"ר נוריאל שוב: איפה זה היה? באיזה כתובת?

איתן הופמן: תשאל את ליאור, היא מכירה את הסיפור.

ד"ר ליאור חפץ ווטרינרית: איזה?

איתן הופמן: את זוכרת עם התן הפצוע שניסית לעזור לנו? אז התשובה של 106, תיקחו לוכד, קיצר.

ד"ר ליאור חפץ ווטרינרית: לא זוכרת.

ד"ר נוריאל שוב: אז קודם כל, אני לא יודע מתי זה היה. אני שכרתי חברת לכידה, הם יודעים ללכוד תנים. ללכוד תן זה מסובך, זה לא חתול, הוא לא נכנס למלכודת רגילה של זה. מאוד מאוד מסובך, צריך מיומנות. לא גם לא חץ הרדמה, כי חץ הרדמה, הוא יברח עם החץ.

טלי מלכא: מלכודת הרדמה, לא?

אורלי יוסביץ: מלכודת רגל. זה מלכודות רגל כאלה.

ד"ר נוריאל שוב: יש כל מיני, יש חצר לכידה, יש כל מיני טכניקות. מאוד מסובך ועולה המון המון כסף. אז המטרה הייתה, לא בואו נלכוד את כל התנים. אגב, אני מכיר את התנים ביער, הם רזים ופחדנים והתנים בעיר שמנים, לא פחדים, זה בניגוד למה שאיתן תיאר. בואו תעשו, תעשו עם אבישי סיור, תראו את התנים, מה זה נהנים, מסתובבים בין בני אדם. היה אפילו תן חוצפן שקרוב במסעדה בחוויה האולימפית. כן, הוא אפילו בא ומישהי קודמת, אני רוצה לאמץ אותו, היא ראתה אותו עם הקולר GPS, היא חשבה שזה כלב.

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: סיימת? כי הזמן קצר. תסיים את המצגת ואז, אז יהיה דיון. לא, רק אני רק.

אורלי יוסביץ: מזל שהם עוד מפחדים מבני אדם, התנים האלה.

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: לא, לא, יש עוד 8 דקות, אז, אז.

רחל הורם: לא, לא, אבל מדברים על כל מיני דברים. הדבר הכי חשוב זה מה הפתרון עם כל הכבוד?

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: רחל, תני לנו רחל לסיים ואז.

אורלי יוסביץ: אין פתרון אחד. קודם כל לא להאכיל אותם, אין פתרון. איזה פתרון יכול להיות?

ד"ר נוריאל שוב: אז אמרנו קודם כל לא להשאיר פחים פתוחים. זה גם תפקידה של עיריית תל אביב כמוכן, והעירייה הסמוכות, כי התן לא יודע שהוא בתל אביב או ברמת גן. אז הוא היום יכול להיות שם, מחר פה, ולכן אנחנו בשיתוף פעולה, ועוד מעט גם, גם רמת גן אגב וגבעתיים נכנסו לפרויקט שלנו, עיקרנו עבורם תנים לצורך המחקר ומשדרנו. פתח תקווה גם נכנסת לתמונה, מיבנה כבר אנחנו מקבלים הצעות כמה אתם לוקחים על עיקור תן, זה לא שאנחנו הולכים לעקר אותם. אבל המטרה היא שכל הארץ, שבסוף משרד החקלאות, ירים את הכפפה ויעשה תוכנית לטיפול בנושא בצורה הומנית. רשות הטבע, כן, אבל רשות הטבע והגנים, היה דיון בכנסת בעקבות, מבקר המדינה, אז המשרד להגנת הסביבה זרק על רטייג, הרטייג אמר אני לא אחראי, זרק על משרד החקלאות, משרד החקלאות זרק על כולם, זרקו על כולם. אני שלחתי את ליאור במקומי כי לא יכולתי להגיע לוועדה ואמרתי לליאור, אל תגידי מי אשם, תגידי אנחנו מביאים פתרון. מי שרוצה ללכת איתנו, עם הדרך שלנו, מוזמן. ואנחנו נעשה עוד פעם כנס גדול לכל הווטרינרים בארץ והאקולוגים, ורוצים להרים את הנושא, כי אנחנו חושבים שזה נושא בוער. לא רק בתל אביב, אלא בכל הארץ. לתת מענה לדבר וגם לשתף את הציבור, זה חשוב מאוד, כי בסוף בסוף, זה כולנו יחד צריכים לעשות עבודה. אז אמרתי, סגירת פחים, מי שמאכיל חתולים, צריך להאכיל אותם בצורה אחראית, או לאסוף את האוכל אחריו, או להאכיל בתוך מתקן שתן או כל חיה אחרת לא יכולה להיכנס. ולא לפזר את האוכל בצורה כזאת, בטח לא לזרוק בשר במקומות, יש גם כאלה שעושים את זה.

ניר גרינברג: האכלה זה לא חוק שצריך קערות. אפשר להאכיל באופן מידתי.

ד"ר נוריאל שוב: אבל צריך לאסוף את מה שנשאר.

ניר גרינברג: אבל כשאתם לא עושים עיקורים וסירוסים באופן סדיר ויש כל כך הרבה חתולים לדאוג להם, והפעילים עוברים במשך שעותיים שלוש בין נקודות, לא בהכרח קרובים לפארק, יותר ברמה. רגע

ד"ר נוריאל שוב: ניר, שאני אענה לך ליד כולם.

ניר גרינברג: אתה יכול לענות לי איפה שאתה רוצה.

ד"ר נוריאל שוב: נתתי לך אפשרות להביא חתולים לעיקור, צעקת עיריית תל אביב לא מעקרת. אתה לא מביא הרבה חתולים לעיקור, מה לעשות? אני מצפה שתביא יותר.

ניר גרינברג: זה תפקיד שלי? זה תפקיד שלי?

אלה סייג: רגע, זה תפקיד שלנו לעשות את עבודת העירייה?

ד"ר נוריאל שוב: לא, לא, הוא מקבל על זה כסף.

ניר גרינברג: לא, אני לא רוצה את הכסף, יש לי עבודה, אבל תן לי להסביר משהו קטן.

ד"ר נוריאל שוב: טוב, בסדר, אז לא, אתה יודע קל להגיד, קל להאשים, אבל זה.

ניר גרינברג: רגע אנחנו בתרבות שיח, אני לא תוקף. אני רק אומר בפועל, עיריית תל אביב לא מעקרת ומסרסת מה שצריך וכמות החתולים יצאה משליטה. מישהו צריך להאכיל את החתולים האלה כי המזון והמים שלהם תלויים בבני אדם, כי הם בסביבה אורבנית, זה לא חייט בר, רגע, כמו ינשופים, כמו תנים, כמו קיפודים. אז אם אני מגלה חמלה ונותן האוכל למסכנים האלה ואני עושה.

ד"ר נוריאל שוב: בסדר גמור.

ניר גרינברג: רגע, רגע.

ד"ר נוריאל שוב: מצוין, רק תאסוף את האוכל אחר כך.

ניר גרינברג: אני לצערי שורף ערבים שלמים, שעתיים שלוש, ואני עובר בין הרבה נקודות, 15 נקודות בערב, אני לא יכול לחכות עכשיו שישימו. אני לא שם טונות, בטח לא אוכל שאסור, אוכל יבש. אני שם בודדים, והם אוכלים ונשאר כמות כל כך מזערית שזה לא היה האוכל של התנים.

טלי מלכא: אבל זה לא באמת מרחיק אותם.

ניר גרינברג: אני רק רוצה גם להגיד משהו, שבאוניברסיטה של ייל, זה מגובה, על ידי מחקר של אוניברסיטת תל אביב שהאכלת חתולים, על הופעת חזירי הבר בחיפה, זה, האכלת חתולים זה גורם זניח, חמישי שישי בגודלו. אז אני מתאר לעצמי שזה גם פה בתנים. עכשיו בקשר, יש לי שאלה בקשר לתנים.

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: ניר, אני מבקש, בואו ניתן לנוריאל לסיים, נוריאל אני מבקש, תסיים.

ניר גרינברג: למה, זה חשוב, אנחנו מדברים על אכיפה, זה האכלה.

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: אני מבין אבל אתה יכול.

ניר גרינברג: שלא יבוא לי איזה פקח שלא יודע את החוקים.

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: ניר אתה יכול לשאול בעוד 5 דקות, פשוט, בוא ניתן לנוריאל לסיים.

אורלי יוסביץ: הפקחים לא רודפים פה, מה אתה רוצה. עזוב לא רודפים פה.

ד"ר נוריאל שוב: אוקיי, אז עשינו אכיפה, הסברה ואכיפה, אני תמיד כמו שאמרתי מקודם לגבי הכלבים, אותו דבר פה. אנחנו רוצים חינוך, הסברה ובסוף אכיפה, מי שלא יעשה את זה, ואני עובר לפעמים בשכונות ומצלם ערמה של קילו שתיים של אוכל חתולים, קילו שתיים. ואני רואה את התנים בכיף אוכלים.

דפנה דעואל: מה זה מודל קורקינטים?

דוברת: כמו שתפסו את הקורקינטים.

ד"ר נוריאל שוב: אה מודל הקורקינט, כאילו לוקחים את זה בצורה רצינית. הצבנו גם מצלמות לראות את התנועות של התנים במרחב, בפארק הירקון בעיקר, וגם בעיר. להגיד לכם את האמת, זה לא כל כך סייע לנו עד היום, כי לא כל המצלמות הן אנליטיות. מצלמה אנליטית זה כשאני מכוון אותה, תן לי תמונה, כלב או תן נניח, כי הוא לא יזהה ביניהם, לא מכונית שעוברת, או אופניים, אלא רק תנים. אז הוא ייתן לי.

אבישי רוזן: אנחנו עדיין עובדים על זה.

ד"ר נוריאל שוב: אנחנו עובדים על זה, אבישי אחראי על זה, הוא הפרויקטור של חיות הבר, אמרתי כבר.

דפנה דעואל: העירייה מחלקת חיסוני כלבת ל- ?

ד"ר נוריאל שוב: פיתיונות כן. את צודקת, לא הזכרתי את זה. כל שנה, פעמיים בשנה אנחנו מפזרים פיתיונות אוראליים לתנים. התחלנו לפזר, פעם זה היה רק סביב העיר, היום אנחנו מפזרים גם בגינות, בגינת וולפסון, בבתי הקברות, כי תנים אוהבים להתמקם בבתי קברות, במקומות שהם מרגישים מוגנים, בכל מיני פארקים למיניהם. במרכז העיר גם רואים תנים, בכיכר המדינה וזה הפחד שלי שזה יצא משליטה.

יובל אורן: מה קורה על חוף, בחוף הים יש? בתל ברוך.

ד"ר נוריאל שוב: נכון, בתל ברוך.

יובל אורן: וגם מאחורי רמת אביב ג' יש.

ד"ר נוריאל שוב: וכשבאו למאכילות ואמרו להן, תפסיקו להאכיל, אתן מקיימות את התנים פה במקום, הן לא רוצות להקשיב. אז לכן אמרתי, נעבור לאכיפה ויהיו קנסות, למי שמאכיל תנים, יהיו קנסות, מה לעשות, איך אמרתי מקודם, אנחנו אחראים גם על בריאות הציבור, צריך להסתכל קדימה, לא היום. עוד 10-20 שנה שרוצים לתת פתרון, לא מסתכלים רק על המצב בהווה, מסתכל על העתיד. מי שלא ראה את העתיד כמו בחיפה, הוא גם לא ידע איך לטפל בזה, ולכן אני אומר תמיד להסתכל קדימה מה יהיה בשלב הבא.

ניר גרינברג: אפשר עכשיו להגיד כמה דברים או?

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: לא, לא אנחנו מתקרבים לסוף ואז יהיה זמן.

ד"ר נוריאל שוב: אז אמרתי הטיפול בעבירה להאכלת תנים, אם יש, אנחנו יודעים על מישהו שמאכיל תנים, אנחנו נבוא וניתן לו אזהרה בשלב הראשון.

אורלי יוסביץ: מישהו כתב בטעות, זה לא קשור. בשקף הקודם.

ד"ר נוריאל שוב: סליחה, כן, אז ניתן אזהרה בפעם הראשונה, אחר כך הוא יקבל קנס אם הוא ימשיך להאכיל תנים.

טלי מלכא: לא אבל בשקף הקודם, מטריד אותנו.

אורלי יוסביץ: בשקף הקודם היה כתוב, תנים וחתולים. אנחנו צריכים פה הבהרה, כי זה לא לגבי חתולים, זה מדבר על התנים.

ד"ר נוריאל שוב: אוקיי, אז אני אסביר כמו שאמרתי מקודם, לגבי חתולים, אם מישהו מאכיל חתולים ואוסף אחריו את האוכל, אין בעיה. אנחנו רוצים בעתיד שכולם במקומות ששמו מתקני האכלה, יאכילו במתקני האכלה. אם לא, וישאירו את זה ויבואו התנים, בוודאי. אתם יודעים הוטרניר של.

טלי מלכא: אבל לא בכל המקומות נגיד יש תנים, אז בוא רגע נצא מאזור התנים. מה קורה בהאכלת חתולים בפלורנטין?

ד"ר נוריאל שוב: אז יבואו החולדות ואז באים ואומרים תראה יש פה הרבה-.

טלי מלכא: החולדות באות לפחים, הן לא באות לאוכל.

ד"ר נוריאל שוב: אני ראיתי איך אוכלות אוכל. ממש בכמויות.

אלה סייג: אבל זה לא בקשה ריאלית שבן אדם מאכיל חתולים כל לילה, שהוא ימתין שהם יסיימו לאכול כדי לעבור לתחנה הבאה. סורי, זה פשוט מנותק מציאות, זה לא הגיוני לבקש את זה.

ניר גרינברג: לא כל החתולים נמצאים באותו זמן בנקודה ויש לי עוד חתולים שמחכים. אם אני אחכה כל, רגע כל.

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: זה, הנושא הראשון שנדבר עליו ברגע שנוריאל מסיים, אנחנו נדבר על העניין של האכלת החתולים והבעיה.

ד"ר נוריאל שוב: חינוך עשינו כן, למה לא באת לכנס מאכילים, היה כנס מאכילי חתולים? היה מדהים.

ניר גרינברג: אני התעדכנתי.

ד"ר נוריאל שוב: פיזור החיסונים אז כמו שאמרתי, כן, וזה פיזור קיץ, פיזור חורף, פעם זאת מפה שאני סימנתי בה נקודות, אבל היום כבר זה גם במרכז העיר. זאת מלכודת תנים חצר לכידה, שמאכילים את התנים בפנים, ואז הם נכנסים, דלת אלקטרונית נסגרת, ואז לוקחים אותם. בעתיד, יש מחקרים שמתבצעים כיום, לעיקור וסירוס על ידי מזון או על ידי זריקה, לתת להם שפועלת לעקר אותם למספר שנים. אנחנו גם בודקים מה תוחלת החיים של התן, שלא היה ידוע לנו, אז היום מדברים על בין שלוש לארבע שנים, ויכול להיות שזה יעלה.

אורלי יוסביץ: זהו? זה הכול? ממש מעט. איזה קטע.

ד"ר נוריאל שוב: זאת הפרוצדורה שמבצעים בחדר הניתוח, ככה נראה GPS על הצוואר, על הקולר. אנחנו מסמנים בעגילים, מי שבמחקר ועבר אצלנו, מסומן בעגיל באוזן, אתם רואים, עם מספר וגם על תל אביב כתבנו TLV, על רמת גן RG, גבעתיים GV, כדי שנדע, אם תהיה נדידה נדע מאיפה התן הזה הגיע ויש צבעים לעגילי אוזניים. אנחנו גם נותנים להם חיסון משושה ומתומן, כי אנחנו רוצים לשמור אותם בריאים במהלך המחקר. המחקר ייערך כשנה, אז אנחנו צריכים שהם יישארו בריאים ולא יחלו, לא ידבקו במחלות אחרות. כמובן שבב אלקטרוני. המחקר הוא בשיתוף עם פרופסור דן מלקינסון, יש לנו עוד פרופסור איתן בארי, שהוא עושה בשיתוף ציבור, רוצה לדעת, תגיד כמה מילים על זה.

אבישי רוזן: יחסי הגומלין בין הרשויות בנוגע לחיות הבר, זה גם את חיפה, את תל אביב, הנושא הזה ממש נחקר.

ד"ר נוריאל שוב: כן, זאת אומרת בשיתוף הציבור כמובן. זה המעקב שלנו אחרי כל התנים שהגיעו אלינו וסימנו ועקרנו, מי עוקר מי לא עוקר וכדומה. תן שנדרס ומת, אנחנו שולחים לבדיקת כלבת למכון הפתולוגי, וכמובן לבדיקות נוספות, למה הוא נחשף וכדומה. אז אמרתי לסיכום, ממשיכים לעשות לכידה וניטור של תנים, הצבת פינות האכלה לחתולים, שזה ייקח הרבה, לוקח הרבה זמן, ותקציבים גדולים גם. סגירת פחי אשפה, פרסום, הסבר בתווד הציבור. תודה.

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: אוקיי, אז הבטחתי שהנושא הראשון שאנחנו נדון בו.

עו"ד ענבל קינדר: אז רגע יש לי שאלה.

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: זה, רק שניה, זה הנושא של האכלת החתולים בהקשר של התנים וה-.

טלי מלכא: אז זהו, אז אנחנו ב-, הסכמנו שאני אגיד כמה מילים והוא נתן לי את רשות הדיבור.
עו"ד ענבל קינדר: אפשר רק שאלה על העיקור והסירוס רגע, רק מה שעכשיו דובר? לפני שרק מתקדמים?
טלי מלכא: רגע.

עו"ד ענבל קינדר: ממש קצר.

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: רק משהו שהבטחתי, שכאילו הנושא הראשון יהיה, הנושא הזה.

עו"ד ענבל קינדר: אין בעיה, אז עכשיו זה אני אשאל, אין בעיה.

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: ואת התחלת להגיד ואני עצרתי אותך, אז בבקשה.

טלי מלכא: נושא האכלת החתולים. אנחנו כל השנים התנגדנו להסדרה מהסיבה הזאת, של אכיפה שברגע שזה עובר למחלקת פיקוח זה כבר לא בשליטת המחלקה הווטרנרית. ושמה זה כבר נתון לשיקול דעתו של המפקח. באופן כללי, זה עבודתה של הרשות. זה שיש אנשים טובים שמוציאים אלפי שקלים מכיסם, אני עכשיו ברגע זה מוכנה שהרשות תבוא ותיקח ממני את התפקיד ושיחזרו להיות לי חיים נורמליים. אנחנו לא נהיה מוכנים לאכיפה שהיא לא מידתית או שזה. כמובן, גם אני רוצה שהפינה תהיה מסודרת, גם אני לא מעמיסה אוכל, אני לא אוהבת את זה כמו שאני אוהבת שאצלי נקי.

ניר גרינברג: זה עולה כסף.

טלי מלכא: ברור, זה גם עולה כסף. יש גשם, יש יונים, יש הכול. אנחנו רוצים שהדבר הזה יהיה ברור ובהיר, שלא מתבצעת אכיפה נגד מאכילי חתולים, באופן כללי. התנים זה נושא אחר, אין בעיה, כשיש עניין של תנים, ואז מציבים עמדות, באים עם פתרונות, הכול בסדר.

ניר גרינברג: זה צריך הסברה, לא קנסות ואכיפה.

טלי מלכא: האכלת חתולים במהותה לא יכולה להיות עם קנסות, זה מה שאנחנו אומרים. אחרת בואו קחו את זה מאיתנו, אנחנו לא רוצים.

ד"ר נוראל שוב: יובל אתה רוצה לענות?

יובל שב: אני יכול לענות למרות שאני לא בשירות משפטי או משהו, אבל קודם כל, הפקחים הם לא אוכפים לפי, שיקול דעתם האישי. אוקיי, יש חוק שמתיר לפקח בתקנות, ויושבים פה משפטנים ומכירים את זה יותר טוב ממני. אכיפה נגד מאכילי חתולים, היא אכיפה שפועלת לפי חוק שמירה על הסדר והניקיון. אם מאכיל חתולים עכשיו בא, ומפזר את הקילו שאריות, לא יודע מה, עוף טרי או שניצל, שנשארו לו מיום שישי.

טלי מלכא: מוסכם, לא מדברים על זה.

יובל שב: ומגיע פקח ואומר לו, אל תעשה יותר. מגיע פקח פעם שנייה ואומר לו עוד פעם, אל תעשה יותר. פעם שלישית הוא יקבל דוח. יש פה פגיעה בבריאות הציבור, מטרד במרחב הציבורי.

טלי מלכא: זה מוסכם. כן, זה מוסכם.

אורלי יוסביץ: רגע, אז יש פרוטוקול, שתי אזהרות ואז איך זה הולך?

יובל שב: זה מתחיל באזהרה, אני לא יודע, אמרתי, אני לא, אני לא עובד של אגף הפיקוח, אבל מפעילים שיקול דעת לפני שנותנים את הקנס. עכשיו, יש גם מאכילי ומאכילות חתולים שזה לא מעניין אותם שהם יקבלו את הקנס והם ימשיכו לעשות את זה, והם ימשיכו להאכיל בצורה לא אחראית. אבל הנקודה החשובה היא שגם, אם יש מאכילי או מאכילות חתולים שעושים את הכול ועל זה אין ויכוח מהחמלה הרבה שהם באו איתה מהבית, ועם דאגה לרווחת בעלי חיים, הם עושים את זה בהתנדבות בשעות ארוכות והולכים כמו שניר אמר ל- 15 נקודות.

טלי מלכא: 100 חתולים בערב.

יובל שב: ערב ערב. עדיין יש להם גם מידה של אחריות למה שהם עושים וההנחיות האלה שאנחנו גיבשנו ביחד, עם המחלקה הווטרנרית, הן הנחיות שהן המלצות, אוקיי? זאת אומרת, החוק היחידי שמתיר לפקח לאכוף, זה חוק שמירה על הסדר והניקיון.

טלי מלכא: זאת אומרת, אם הדברים במידה.

יובל שב: אלה הנחיות של המחלקה הווטרנרית, ושלנו הרשות לאיכות הסביבה, ושל העירייה בעצם, להאכלה אחראית. אוקיי? אנחנו מכירים כולם את הפסיקות של בתי המשפט שאסור למנוע האכלת חתולים, האכלה של חתולים. ואנחנו לא רוצים להגיע למקום הזה, זה לא הכוונה של אף אחד, אנחנו לא באים עם אג'נדה כזאת מהבית כפי שאוהבים לצייר. אבל כמו שנוריאל אמר קודם, יש לנו אחריות לשמור על האיזון במרחב הציבורי, בין הניקיון והבריאות של הציבור ועל רווחת בעלי החיים.

עו"ד ענבל קינדר: השאלה פה אבל הייתה אם חופן מידתי, האם חופן מידתי, למי שמאכיל ב- 15 נקודות, 20 חתולים בכל נקודה, משאיר חופן, ונשארים חמישה גרגרים, האם זו האכלה אחראית?

יובל שב: סביר להניח.

עו"ד ענבל קיזר: זאת השאלה שלדעתי הייתה, לא?

יובל שב: אני לא רוצה להציע, אבל סביר להניח, זה באמת שאלה לאגף הפיקוח ולפקח.

עו"ד ענבל קיזר: אני חושבת שהם צריכים לקבל המלצות מהרשות...

יובל שב: אבל אם זה חופן של גרגיר יבש.

ד"ר נוריאל שוב: לא, לא, לא מקבל המלצות מאיתנו, זה בא מלמעלה, זה בכלל לא בא מאיתנו, מה שראיתם, הדף האדום הזה, שהוא מקבל אזהרה אחר כך דוח, זה לא בא. עלינו גם כופים, לתת להם פתרונות. אז אנחנו באנו ויחד הצענו את ההאכלה האחראית, אבל הפקחים הם אחראים על הסדר הציבורי גם בלעדיו.

יובל שב: אבל דווקא, אבל דווקא השקף, השקף שדיבר על האכיפה נגד מאכילי תנים והיה רשום שם גם האכלת חתולים, לא אחראית, אנחנו היום יודעים בוודאות גם מדיווחים של תושבים וגם מפקחים שראו את זה בשטח, יש מאכילי תנים, שמאכילים את התנים במסווה של האכלת חתולים. זאת אומרת, הם באים עם שק של אוכל חתולים, רגע שנייה, חשוב שכולם יכירו את זה, והם מפזרים אוכל של חתולים וכשתושב מודאג מדווה שברחוב שלו מאכילים תנים וזו באמת סכנה, מגיע פקח והוא רואה תושב מחלק אוכל של חתולים והתושב אומר לו, מה אתה רוצה, אני מאכיל חתולים. אז הפקח לא יכול לתת לו את הדוח הזה אלא אם כן הוא יתפוס אותו על חם כי בדיוק, יגיע איזשהו תן.

ד"ר נוריאל שוב: לא, מישהו שנוסע עם אופניים עם עגלה ומפזר ו-30 תנים רצים אחריו, 30. תמונה מדהימה.

ניר גרינברג: תתעדו את זה, ואז יהיה לכם....

יובל שב: על זה בעיקר עוסקת האכיפה ולא לחפש את ה-.

ד"ר נוריאל שוב: בדיוק, לא באים לחפש את הזה ששם.

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: אבישי, אבישי רצית להגיד?

ניר גרינברג: אז אני רוצה להתייחס למה שיובל אמר. אפשר?

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: כן, ניר ואז אבישי.

ניר גרינברג: בקשר לעבודת הפיקוח, לפני שאני אגיד על האכלת חתולים, כשתושב מתלונן על זה שמתנכלים לו להאכלה, או מאיימים לפגוע בחתולים וכדומה, אז אין מענה בהכרח מהעירייה, לא בא פקח ומזהיר את אותו, על עבירת צער בעלי חיים. לא מזהיר את השכנים, לא נלחם על זכויות החתולים. זה דבר אחד שאנחנו נפגעים ממנו, שאין מענה. מצד שני כשמתקשר איזה שכן, על איזה מישהי או מאכיל, שמאכיל חתולים כשלא בא לו טוב כי זה מחוץ לבית שלו, הוא רואה את זה לא בעין יפה, הוא הולך עם הכלב שלו ולא דואג שלא יאכל מהאוכל למרות שהוא יודע שה-2 מטר האלה זה של חתולים. אז מיד בא פקח והבעיה עם הפקח, אתם צריכים להדריך אותם, תצאו עם איזה action item מפה, שבא פקח ולא ישר הוא מתנפל בדרך כלל על מאכילות חלשות, בקושי יודעות את השפה. אני יודע להגן על עצמי, הן לא יודעות. הוא מכניס אותם להיסטריה, ישר מתחילים לרשום דוח למרות שהנהול אומר שהוא צריך לחכות עד שהאכלה תסתיים ולא באמצע האכלה. ובכלל לבצע הסברה, וכבר אמרנו שאם זה מידתי, אז בסדר, זה לא מהווה, זה לא מהווה.

ד"ר נוריאל שוב: בזה אתה צודק ניר, בזה אתה צודק. לא לזה התכוונו.

ניר גרינברג: אבל, אבל, אבל זה מה שקורה בפועל. יש לי פוסטים בעניין הזה.

ד"ר נוריאל שוב: אתה יודע כששכן פונה אלינו, תיקחו את המאכילים כי ההיא מאכילה, אז אני אומר למאכילה, תקשיבי, תזיזי טיפה את החתולה.

ניר גרינברג: אני גם אומר להם את זה.

ד"ר נוריאל שוב: בואי איתי, שלא יהיה סכסוך שכנים, זה הכול. אנחנו צריכים לתת לכולם מרחב.

ניר גרינברג: מעשי. אבל לבוא פקח מהעירייה ולהסביר, להסביר לאותו בן אדם, תירגע או שתחטוף קנס על עבירת צער בעלי חיים שאתה מונע אוכל ומים מהם. יותר להיות למען הזכויות החתולים והמאכילים שעושים עבודת קודש.

ד"ר נוריאל שוב: אז הנה, אז הרמת לנו להנחתה, אבישי תעשה הדרכה לפקחים.

אבישי רוזן: הנה.

ניר גרינברג: זה חשוב, זה חשוב.

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: רק רק שניה, להבין. רק רוצה לשאול.

ניר גרינברג: שיתנו רק הסברה, לא להוציא את הפנקס אפילו.

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: אבישי, כן.

אבישי רוזן: אני רק רוצה לחזק את מה שנוריאל אמר, הוא הציג פה איזושהי מצגת שאני אומר לכם שאנחנו, הקזנו דם ומחשבות והתייעצנו על סמך מחקרים בארץ, בעולם, וזו תוכנית שאפילו היא משודרגת, ואני מאוד אופטימי לגבי התוכנית הזאת. ואני אמחיש את זה, זאת אומרת, לא סתם שאני אגיד, אני עושה איזה שהוא סיור, אני קובע במקום רחוק, גם כשאני מגיע למרכז קהילתי, אני קודם כל, מסתובב איזה 20 דקות במקום כדי להבין מה קורה. אנחנו מתמקדים בשני דברים עיקריים ועוד הרבה דברים מסביב. הדברים העיקריים זה קודם כל סכנת הכלבת לשלום הציבור והדבר המרכזי זה הסניטציה, זה הקטע האקולוגי, וזה הדבר המרכזי. אני אתן לכם דוגמה שהיא מיני עשרות ומאות דברים שאנחנו מתעסקים איתם. היה לנו ביקור שבוע שעבר בנחלת יצחק. הרבה פעמים תנים מגיעים לתמ"אות וכל מיני דברים כאלה, תן בקומה שביעית, אמרתי יופי מצוין אני אקח אותו. הוא מגיע, אני רואה את התן מתרוצץ, רץ להרבה מקומות, או אני או הוא לא נשאר שם, זאת אומרת, התן הוא לא במצוקה. כעבור יומיים התקשר אליי המהנדס ואומר לי תשמע, הפועלים שלי מפחדים מהתן. אמרתי, התן יותר מפחד מהם, אני צריך ממך שתהיה כאילו, אבל לא תחרטט אותי, תדאג שהמקום, תעבור על כל ה-7 קומות שלא יהיה שום מקור מזון. וזה מה שהוא עשה וכעבור יומיים, דיברתי אתו, תן לא היה. אז נכון זה רק בניין אחד אבל וזה הרבה עבודה, זה לחבר אגפים ולשנות נורמות ומנטליות אפילו. אבל ברגע שהמקום יהיה נקי, התן בעל חיים מקסים, הוא גם מאוד אקולוגי, הוא יעזוב אותנו, הוא לא יהיה פה, לא יתקוף אף אחד. אבל גם זה מה שאנחנו עושים בהרצאות, אנחנו הופכים את התושבים לשותפים, אנחנו יוצרים פה משוואה מאוד קואופרטיבית, וזה המודל וזה הדבר הנכון שאנחנו עושים ואנחנו עושים פה הרבה עבודה, לא תמיד רואים בכלל את העבודה הזאת. זה חינוך, זה הסברה, אבל אנחנו מאוד תלויים בתושבים שמשתפים איתנו הרבה מאוד פעולה. זה המתכון להצלחה.

שני בלומברג: אז אני יכולה רק להוסיף, זה לא תמיד נכון. אני גרה ליד עירוני ד'. בנו חצי מהשטח שם בנו עליו, הרחיבו את הבית ספר. יש שם תנים מאז ומעולם, רמת החייל, זה לא השכונות האלה, התנים היו לפני הבניינים. התנים שם, זה לא רק אוכל.

אבישי רוזן: האוכל זה המקור המזון העיקרי, נכון שיש תנים שמחולקים לשני דברים, או תנים שאוכלים או שתנים שנמצאים בתוך הגנה.

שני בלומברג: אבל הם חיים שם, אבל בטח.... מעבר לירקון.

טלי מלכא: אבישי, עד איפה הם הגיעו? ממה שאתם יודעים. כי אני פשוט כבר שומעת גם, כאילו נווה צדק.

אבישי רוזן: זה בעל חיים מאוד חכם אבל זה בחסות בני אדם, אנחנו הבאנו אותם, אנחנו נדאג לפתרונות פרקטיים על סמך מקרים שהיו, שהם לא יהיו פה. אנחנו צריכים פה את שיתוף הפעולה ויש כזה, ברגע שיש כזה זה מצליח. התן הזה שהיה בחוויה האולימפית, אני ביקרתי בבית קפה הזה, זה נחמד היה לי להיות שמה, אבל זה הרבה סבלנות וסובלנות ושיתוף פעולה מצד האנשים, ככה תפסנו אותו, זה הדרך להצליח.

שני בלומברג: אבל הם שם, הם שם לפחות מעבר הירקון, הם נמצאים.

אבישי רוזן: אין לי בעיה באמת בסוף המפגש הזה, לעבור איתך, אני פשוט לא רוצה לגזול פה מהזמן ואני אראה לך שיש פתרונות לכל הדברים. לא עושים, שינויים לא עושים ביום אחד, זה תהליך, זה דרך, המודל הזה שנוריאל הציג פה, על סמך גם מקרים שבארץ ובעולם, ופה זה עוד יותר משודרג, אני בטוח שנצליח פה. יש לנו הרבה שותפים, יש פה הרבה מקרים, יש פה הרבה אנשים כמו ליאור, או נוריאל שמוביל את הדרך הזאת, עם חזון ועם דרך וככה זה יצליח, אני בטוח שאנחנו בדרך הכי נכונה.

עו"ד ענבל קידר: ממה שראיתי, עוקרו וסורסו 30 תנים, ממה שהופיע באחד השקפים. האם יש צפי ל-26?

ד"ר ליאור חפץ ווטרינרית: מה, מה השאלה?

עו"ד ענבל קידר: אני מניחה שהקושי בעיקור וסירוס הוא לא העיקור והסירוס עצמו.

ד"ר נוריאל שוב: הוא הלכידה.

ד"ר ליאור חפץ ווטרינרית: זה הלכידה שלהם.

עו"ד ענבל קידר: זה כמו כלב, אלא הלכידה. אז אני אומרת שהיה נדמה שהיו 30, 31 עיקורים וסירוסים.

ד"ר ליאור חפץ ווטרינרית: עוקרו 40 עד היום.

עו"ד ענבל קידר: 40. ויש איזושהו צפי ל-26? זאת אומרת, יש איזושהי תוכנית כי הבנתי שאמרת שהתקשרתם עם?

ד"ר ליאור חפץ ווטרינרית: אנחנו בדיונים על זה. עוד לא הוחלט על 26. זה מה שהיה, כרגע זה נעצר, ונראה מה הלאה.

עו"ד ענבל קידר: כי זה יכול לפתור את הבעיה, אם יש כמה מאות, אז זה די.

ד"ר ליאור חפץ ווטרינרית: אנחנו בדיונים על זה.

עיר ללא הפסקה

עו"ד ענבל קידר: ניתן להשתלט על זה.

ד"ר ליאור חפץ ווטרינרית: אנחנו רוצים גם לראות מה הניב מה שעשינו עד עכשיו, אנחנו משדירים אותם, אנחנו לומדים אותם. היו כאלה שלא הכרנו וסירסנו ועדיין הם שידרו ואנחנו רוצים לראות את ההתנהגות שלהם.

אבישי רוזן: הדוגמה יפה של פרופסור מליקסון גם כן. שהוא משדר תן איפה שהוא גר בגליל. התן הלך 4-5 קילומטר, התן הממושדר פה הולך 200 מטר, תבינו שהתן הוא יותר שמן, יש לו פה מקורות מזון זמינים, לא צריך לצוד, נוח להישאר פה, לעשות פה את הרילוקיישן וזה בחסות בני אדם, נטו.

עו"ד ענבל קידר: לא, כי אם אתם אומרים שהם חיים 3-4 שנים ויעקרו ויסרסו אותם, אז זה די פתיר.

מירה רדזינר: לאה רצתה לשאול משהו.

לאה אביר: בשם, דפנה הייתה צריכה ללכת מ-SOS, אז היא בקשה ממני לשאול, לגבי עברות צער בעלי חיים ודוחות על עברות צער בעלי חיים, אפרופו גם המחסום וגם דברים אחרים. ובהתייחס לישיבה קודמת, להבנתי, האם יש הסמכה לפקחים לתת, דוחות על עניין צער בעלי חיים?

ד"ר נוריאל שוב: יש לי ארבעה וטרינריים שעברו הכשרה, ועכשיו העברתי בקשה למחלקה המשפטית שלנו, על מנת שראש העיר יחתום. הסמכה, זה צריך להיות ברשומות, ברגע שמשרד המשפטים ירשום את זה שהם מוסמכים, עם תעודה הם יוכלו לבצע.

לאה אביר: הבנתי שהוטרנרים, כן, אבל מה לגבי הפקחים?

ד"ר נוריאל שוב: הפקחים שלנו לא.

לאה אביר: אז בעצם אין הסמכה לתת דוחות על צער בעלי חיים בכלל בעיר?

ד"ר נוריאל שוב: לא, הוטרנר. במקרים כאלה, הוטרנר מגיע. אנחנו מוציאים, הוטרנרים מתלווים למקומות-
לאה אביר: ויש מחשבה ל-?

עו"ד ענבל קידר: אין הסמכה לפקחים בשום מקום, לדעתי.

ד"ר נוריאל שוב: מה?

עו"ד ענבל קידר: אין הסמכה לפקחים בשום מקום.

יעל ארקין: אין הסמכה, זה אחד מהמאבקים הגדולים, זה הסמכה לפקחים.

לאה אביר: כנראה שבגלל זה היא שואלת.

יעל ארקין: ודרך אגב גם לוטרנרים, רוב הוטרנרים לדעתי.

ד"ר נוריאל שוב: נכון, בארץ מעטים מאוד יש להם.

יעל ארקין: אלה שעושים גם כבר, המעט שעושים את הקורס.

ד"ר ריקרדו וולקומירסקי: זה משהו חדש לגבי הסמכות צב"ח. אז 2025, כאילו המחלקה של תקיפת בעלי חיים, משרד החקלאות עבדו על זה, וארגנו כמה קורסים לוטרנרים רשותיים.

יעל ארקין: אבל אתה יודע מה.

ד"ר ריקרדו וולקומירסקי: הוותיקים יותר אין להם את זה, החדשים יותר כן עוברים.

יעל ארקין: כן, אבל הם עוברים את הקורס וההסמכה, אבל מי שצריך בסופו של דבר זה ראש הרשות. וראשי הרשות לא מסמיכים, זאת אחת הבעיות.

ד"ר נוריאל שוב: ראש הרשות צריך להפנות אותם. אז העלינו את זה לחולדאי ואנחנו בקרוב נקבל את ההסמכות
-1.

יעל ארקין: נכון, זו הבעיה, ואז הם לא יכולים לאכוף את צער, חוק צער בעלי חיים, ואז אתה קורא לפיצוח.

אורלי יוסביץ: אבל איך זה קשור?

יעל ארקין: ואז אתה נתקע, פשוט מאוד.

עו"ד ענבל קידר: משרד החקלאות אחראי על הוטרנרים ולא ראש הרשות.

מירה רדזינר: לפיצוח?

יעל ארקין: הפיקוח על הצומח והחי של משרד החקלאות. היחידה.

ד"ר ריקרדו וולקומירסקי: אני השירותים הוטרנרים. בתוך המשרד יש כמה, פיצוח זה, נגיד סוג של שוטרת במשטרה.

יעל ארקין: משטרת בעלי החיים. עושה אכיפה על הברחות ביצים, שחיטה שחורה ועל פי החלטה 833 משנת 2015, הם גם, יש להם שישה פקחים שאמורים לאכוף את חוק צער בעלי חיים. בפועל יש אלפי תלונות, הם לא יכולים אפילו, גם אם הם מאוד רוצים, זה בלתי אפשרי וגם אין כיום את השישה פקחים האלה, ובעצם מה שקורה זה שאין אכיפה.

ד"ר נוריאל שוב: נכון, וגם החוק לא תמיד נותן להם שיניים. שלחתי את אבישי לפני שנה ביפו, כבשה שהתעללו בה ובמשפחה מסוימת שם והיה קשה. אבישי נכנס וברח עם הכבשה על הידיים ונכנס לניידת. ואז הזמנתי את חנוך מהפיצוח, הוא לקח את הכבשה, קיווייתי שהוא יעביר אותה לחוות חופש, לקח, חיסן אותה, התקשר לבעלים, כי הבעלים התחנן שמעכשיו הוא מטפל טוב, אומר טוב נחזיר לו. אמרתי אני לא מחזיר. שלחתי אותה לשרון בחוות חופש, אמרתי שיתבע אותנו בבית משפט, אני לא מחזיר לו את הכבשה, אני לא מאמין לבן אדם. אז מה אם היא עכשיו מחוסנת? זו לא עילה להחזיר לו את הכבשה.

אבישי רוזן: יעל, אבל כתוצאה היום מהשיתוף פעולה עם סל"ע, אנחנו מגיעים למקומות שלא הגענו אליהם בעבר. אנחנו הרבה יותר אסרטיביים, ואני מרגיש שאני, איך מישהו אמר לי, אתה חכם עם חמושים, כן.

יעל ארקין: כן, השאלה מה הסמכויות שלך כשאתה מגיע למקום ואתה צריך.

אבישי רוזן: אני כן יש לי סמכויות. אני בכל זמן בקשר עם נוריאל ואני עושה דברים שבעבר לא הייתי עושה בחיים. לא הייתי נכנס אליהם בכלל, הייתי מפחד מההתעמתות הזאת, אני מתעסק עם בעלי החיים. גם אנחנו מוצאים איזשהו חיבור כזה כי זה אנשים שהם כן עם איזשהו ראש של בעלי חיים ואנחנו יושבים להם על הוריד, כאילו זה מקרים בקדם, כל מיני דברים כאלה שלא תמיד רואים את זה גם סטטיסטית אבל אני אומר שאנחנו ישבנו עליהם, כי כולנו מחזיקים בעלי חיים פה, זה גם לנו צורם כל הדברים האלה. מצד שני, אתמול דיברתי עם שקד, עם יעל, נכון? אני טועה איך קוראים לה לעורכת דין שלכם?

ד"ר נוריאל שוב: ליאת.

אבישי רוזן: ליאת שקד. אז הנה, אז כאילו גם כן, כלב שמוחזק בתנאים לא הכי טובים, יש רצוי ומצוי, הוא שיפר את התנאים שלו, אתה לא יכול עוד פעם לעשות שינויים בפעם אחת. אנחנו באים ובאים הרבה, מרגישים את הנוכחות שלנו, אני כן רואה פה איזשהו שיפור.

ניר גרינברג: בקשר לתנים שאלה, רציתי לשאול, אבישי או נוריאל, דיברתי עם אביהו, הוא אמר שזכרים תנים לא כדאי לסרס כי הם מאבדים את התפקיד שלהם בלהקה.

ד"ר נוריאל שוב: לא, אז כמו שאמרתי, קושרים להם את צינור הזרע.

ד"ר ריקרדו וולקומירסקי: לא מסרסים, לא מורידים להם את האשכים.

ניר גרינברג: אוקיי, אוקיי, אז פספסתי.

ד"ר נוריאל שוב: הליבידום נשאר להם, רק הם לא יכולים להרביע.

ניר גרינברג: אוקיי, בסדר.

אורלי יוסביץ: בריאות הציבור, משהו שיושב לי כבר כמה זמן, ליאור מכירה את זה. וטוב שיש פה נציג משרד החקלאות. יש פה בעיה רצינית מאוד. קודם כול, אנשים שפעילים עם בעלי חיים צריכים להיות מחוסנים שיהיה להם כלבת, חיסון לאנשים. אני מדברת על בריאות הציבור. אין חיסוני כלבת בשום מקום. רק למטיילים נותנים.

ד"ר ריקרדו וולקומירסקי: מה קשור לנציג משרד החקלאות? חיסוני כלבת לבני אדם זה משרד הבריאות.

אורלי יוסביץ: אוקיי, אבל השאלה היא אם הרשויות, ששומעות שיש בעיה.

ד"ר ריקרדו וולקומירסקי: היום יש בעיה.

אורלי יוסביץ: והכלבת עולה בארץ, יכולים הרשויות של משרד החקלאות לדבר עם משרד הבריאות.

ד"ר ריקרדו וולקומירסקי: אני יכול להגיד לך שהיום, היום משרד הבריאות, הם מוגבלים בכמות החיסונים לבני אדם.

אורלי יוסביץ: למה?

ד"ר ריקרדו וולקומירסקי: כי אין להם.

ד"ר נוריאל שוב: לא, לא רק זה. המטרה היא, תראו, זה לא אפידימיה. זאת אומרת, זה לא כמו שפעת, שבוא נחסן אוכלוסיות שלמות. זה רק בעלי מקצוע שבאים במגע. ואם מישהו ננשך ולא מוצאים את בעל החיים, אז הוא מקבל את החיסון הפסיבי. אבל אי אפשר לבוא ולחסן את כל האוכלוסייה. אי זה לא חכם והם גם לא ירצו.

אורלי יוסביץ: לא אמרתי לחסן את כל האוכלוסייה. אני בתור פעילת בעלי חיים.

ד"ר נוריאל שוב: אז את יכולה לפנות למשרד הבריאות ולשלם ולהתחסן.

אורלי יוסביץ: חשבתי על זה שיכול. זה לא כל כך פשוט. כולם אומרים אין לנו, אין לנו.

ד"ר נוריאל שוב: לא, רגע, אנחנו יכולים להוציא לך תעודת מתנדבת עם בעלי חיים ואז תפני למשרד הבריאות ויחסנו אותך.

טלי מלכא: דרך אגב, זה עלה לי בזמן שהיא אמרה, למה בעצם לא להוציא לנו ת-

ד"ר נוריאל שוב: תגישו בקשות, אני אומר לכולם, ואנחנו ננפיק לכם תעודת כרטיס כזאת עם התמונה שלכם.

עיר ללא הפסקה

אורלי יוסביץ: אוקיי, אני אשלח לך, בסדר. לשלוח אליך?

ד"ר נוריאל שוב: ומתנדבים למען בעלי חיים בעיריית תל אביב ותקבלו גם וסט צהוב שכתוב עליו.
טלי מלכא: לא כי באמת הרבה פעמים בחילוצים, אפילו כשאתה עומד ליד, כאילו צריך רגע את הגושפנקא.
ד"ר נוריאל שוב: בסדר, אני מסכים איתך.

טלי מלכא: בסדר. אוקיי.

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: יש עוד שאלות או הערות?

טלי מלכא: אני רציתי להגיד משהו. מסכם דווקא.

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: יש עוד מישהי אחת אחרך.

טלי מלכא: בסדר. אנחנו רוצים, את כבר רגילה. אנחנו, אני רוצה להגיד שאנחנו רואים שינוי, בפעילות המחלקה הווטרנרית.

מירה רדזינר: איפה ניר שישמע את זה? איפה ניר שישמע את זה?

טלי מלכא: מאז שאני גם אמרתי את זה לנוריאל, אבל אני רוצה גם לנצל את הבמה הזאתי.

מירה רדזינר: הנה ניר. תחזרי על זה, תחזרי על זה טלי.

טלי מלכא: ניר, אני מרימה עכשיו למחלקה, אז הם רוצים שאתה תהיה נוכח. תראו, הדרך ארוכה, זה ברור לנו, לא הכול תלוי רק במחלקה הווטרנרית, זה המון תקציבים. אבל אנחנו רואים מישהו שנלחם, אנחנו רואים צוות שהרבה יותר, עם הזמן שחלף גם כולנו נתקלנו במקרים כאלה או אחרים שטופלו בצורה אחרת לגמרי, אז תמשיכו ככה. זה ממש, נתן לנו הפעילים שהרגשנו נורא, נורא לבד בעיר הזו שהכול עלינו, זה נתן איזה שהוא גב שהוא נורא חשוב. יש עוד דרך לעשות, אבל העבודה היא מאוד טובה וצריך גם להגיד את זה, כל הכבוד.

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: תודה, זה נדיר.

מירה רדזינר: תודה רבה זה היה חשוב לשמוע.

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: כן רצית להגיד, לא, ניר סליחה.

ניר גרינברג: סליחה מירה, אני רק רוצה משהו קטן להגיד ואז אם, כל הכבוד למה שטלי אמרה, אבל מירה את יודעת מה, מה מישהי אמרה לך היום בבוקר, בהתייחס לנושא הזה.

מירה רדזינר: מי רויטל?

ניר גרינברג: אז אחרי זה תדברו ביניכם.

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: לא, לא הכול ורוד.

ניר גרינברג: לא הכול ורוד, כן.

טלי מלכא: לא, לא אמרנו שהכול ורוד.

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: איך קוראים לך סליחה?

אלה סייג: אלה.

מירה רדזינר: אלה סייג.

אלה סייג: רציתי לשאול האם התקציב של העירייה הולך לגדול השנה? האם יש איזשהו, איזשהו חישוב, סטטיסטיקה? אנחנו עיר של חצי מיליון תושבים עם 10% בתי אב שמחזיקים כלבים שאנחנו מודעים אליהם. עם 50,000 חתולי רחוב. האם אתם מרגישים גם שה- capacity שלכם כמחלקה תואמת לתושבים?
עו"ד ענבל קידר: תואמת ל- 4-5 מיליארד שקל מחזור העירייה.

ד"ר נוריאל שוב: תשובה. תשובה. קודם כל, קודם כל, כל פעם שהמנהל שלי רואה אותי, הוא אומר לי, תקשיב, רוב הזמן אני מבלה בלהתעסק עם המחלקה הווטרנרית, בבוקר, במיילים..., ולא רק זה, אתה עולה לנו הרבה כסף. קיבלתי 1,200,000 שקל לעיקור חתולים, שזה לא היה אף פעם, כי אנחנו לא מתוקצבים על ידי משרד החקלאות ורווחת בעלי חיים.

אלה סייג: הם טוענים שכן, אבל נעזוב את זה לדיון אחר.

ד"ר נוריאל שוב: אבל הם לא, לא, אנחנו לא מתוקצבים. לא, כבר כמה שנים.

מירה רדזינר: לא, את יכולה לראות את זה באתר, זה רשום. יש לך את כל ההקצאות.

ד"ר נוריאל שוב: באתר רשום, את יכולה לבדוק במשרד החקלאות.

אלה סייג: זה מה שהם טוענים אבל בסדר.

ד"ר נוריאל שוב: הם תקצבו אותנו, בשנה האחרונה אמרו לי, נכנסת לרשימה. התלהבתי, התחלנו לשבב חתולים שאנחנו מעקרים, ואז אמרו, אתה יודע מה? אתה זכית רק ב- 24,000 שקל במקום ב- 300,000 שקל. אז, וזה אחרי כמה שנים שאנחנו מנסים ומנסים. קיבלתי את ה-.

יעל ארקין: אבל בצדק נוריאל.

ד"ר נוריאל שוב: נכון, נכון, לא, לא, אני לא מתלונן. עיריית תל אביב, יש לה מספיק כסף, לכן באתי לראש העיר, אמרתי לו, תן לי תקציב ל-5,000, באתי אליו עם רשימה. אמרתי לאחד העובדים שלי שהוא דייקן, תעשה לי חישוב כמה עולה לנו לעקר חתול או חתולה מרמת המחט שזה עולה 8 אגורות, עד לרמת כמה עולה לי חומר ההרדמה, אותו דבר לכלבה, אותו דבר לכלב, לתן, לכל זה. באתי לראש העיר עם הרשימה ואז לחתולים קיבלתי 1,200,000 שקל שזה לא היה אף פעם, היה תקציב גג, היו 300,000-400,000 בשנים עברו. אז, כי הוא אמר לי, לממה אתה צריך, אמרתי, כי אני רוצה לעלות קדימה. ופתחנו מרפאות וניר יודע את זה, עוד מרפאות וצער בעלי חיים לוכדים, ותנו לחיות לחיות, יש להם לוכדת מקסימה שעושה עבודה מאומצת, בכל מיני פינות קשות בעיר, ומצליחה ללכוד חתולים לעיקור והפקחים שלנו, ומתנדבים נהדרים שבאים אלינו כמעט כל יום עם חתולים. כן ריקרדו.

ד"ר ריקרדו וולקומירסקי: מהפעולות אכיפה והטלת קנסות, זה חוזר אליכם לתפקד יותר טוב?

ד"ר נוריאל שוב: זה נכנס ל-, לא עושים תחשיב כזה בעירייה, כסף שלנו, או כסף שלהם. הם מקציבים, תקציבים, הכסף שנכנס מרשיונות כלבת, עובר לקופת העירייה. אני לא רוצה לבוא להגיד להם, יגידו לי, עשו, אם אתה רוצה חשבונאות, בסוף הפסדת, אתה במינוס, תחזיר לנו. אז עדיף שאני לא.

ד"ר ריקרדו וולקומירסקי: ועוד שאלה.

ד"ר נוריאל שוב: כי גם אני אגלה לכם סוד, אנחנו לא כל כך עושים קנסות. יש כאלה שחושבים שאנחנו כל היום, אנחנו ממעטים לתת קנסות לבעלי, כי, לא להכביד על אנשים יותר מדי. כשצריך, נותנים. אבל, בעבר, ברשויות אחרות, יש שני דברים שרציתי לומר. מי שהיה ברשויות אחרות וילך לכלביות אחרות, אם הוא לא הזמין תור ולא בא וצלצל, עמד בשער מרחוק וצלצל בפעמון, הוא לא יוכל להיכנס. אצלנו השער פתוח. כל דכפין יכול לעבור, להיכנס, לשתות מים, ללכת לשירותים, לראות את הכלבים. והכול אצלנו פתוח, אין לנו מה להסתיר. גם חדר הניתוח, גם המשרד שלי, זה לא המשרד שלי, אגב, זה המשרד של כולם. אני רק מנהל שם ואני מציין את זה כל הזמן. זה המשרד של כל התושבים שצריכים לקבל שירות. אותו דבר הכלבייה, היא פתוחה לכולם. אין לנו שערים שסוגרים אותם במהלך העבודה, כל מי שרוצה. בערים אחרות זה לא קיים, אז ותבדקו אותי.

ד"ר ריקרדו וולקומירסקי: והאם בדקתם אולי מול משרד הפנים, לפי כמות תושבים ובעלי חיים, אם יכולים להשיג עוד תקן לוטרניר נוסף במחלקה?

ד"ר נוריאל שוב: אני רוצה, כרגע אנחנו במשבר עם משרד הבריאות דווקא, כי יש לזה השלכות. התנתקנו ממשרד הבריאות, אבל יכול להיות שאנחנו כן נחזור, ואז אני אוכל לקבל עוד תקן בעבור זה, שאני אוכל לנצל את זה למען בעלי חיים.

ד"ר ריקרדו וולקומירסקי: אתה יודע, על כמות תושבים, וגם על.

ד"ר נוריאל שוב: לפי, אין תקן.

ד"ר ריקרדו וולקומירסקי: ביקורים בבתי עסק, אטלזים וכאלה, אתה יכול לקבל תקן.

ד"ר נוריאל שוב: נכון. אין תקן לוטרנירים לטיפול בבעלי חיים, אין תקן בישראל. יש איזושהי הסכמה בעבר על כל 100,000 תושבים, כמה וטרנירים. אז כמובן אנחנו צריכים להיות יותר, אבל נעשה את זה בהדרגה בשיקול דעת, כי לא תמיד, יש ערים שראש העיר אומר לא מעניין אותי. אני מכיר ערים שאין להם את כל מה שיש לנו. זה לא חכם, אנחנו עירייה חזקה, יש לנו גב מאוד חזק, גם כלכלי, אני אומר את זה גם מבחינת פקחים שעוזרים לנו וגם מחלקה משפטית שעוזרת לנו, לא בכל עיר יש את זה. ובאמת מקנאים גם בנו, אני אומר לכם את האמת שהצלחתי לגייס שלושה וטרנירים צעירים ש-, נמרצים, עם המון ידע, שעושים עבודה מדהימה. ובאמת תענוג לבוא לעבודה. אגלה לכם סוד, אתמול היינו בארוחת ערב, אנחנו כל פעם עושים ארוחת ערב עם בני הזוג שלנו, של שישה וטרנירים בבית אחר וזה כיף. צוות, שכיף לעבוד אתו, לבוא עם חיוך לעבודה ולצאת בסוף היום עם חיוך.

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: אז עם זה אנחנו נסיים עכשיו. מה זה?

עו"ד ענבל קינדר: נסיים עם ארוחת ערב.

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: כן, כולנו מוזמנים אצל נוריאל לארוחת ערב. תודה רבה.

ד"ר נוריאל שוב: הישיבה הבאה תהיה אצלי בבית.

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: תם ולא נשלם כמובן ואנחנו ניפגש שוב בקרוב, תודה רבה לכולכם.

מירה רזזינר: אני רוצה רק לבקש מכם, את מה שלפניכם תשנעו לקדמת השולחן בבקשה, זה מאוד יעזור לי.

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: ותודה רבה למירה שכרגיל ארגנה את הכול.

מירה רזזינר: תודה.

פרופ' נח יהונתן עפרון, יו"ר: תודה מירה ותודה לנוריאל.

עיריית תל-אביב-יפו
פרופי נח יהונתן עפרון
חבר מועצה

תום הדיון

עיר ללא הפסקה

רחוב אבן גבירול 69, תל-אביב-יפו 64162 | טלפון: 03-7244669 | מייל: efron_n@mail.tel-aviv.gov.il